

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

MESEČNI PRILOG "SOKOLSKO SELO"

LJUBLJANA,
16 FEBRUARA 1934Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se
u Učiteljskoj školi, Frančiškanska ulica broj 6, telefon broj 2177 • Račun
poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćajuGOD. V
BROJ 8

DR. OTMAR PIRKMAJER, Ljubljana

Sokolstvo i državljanski uzgoj

Stanovište Sokolstva prema državi i prema narodu tačno je određeno. Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije o tome je rekao jasnu reč i podao svome članstvu načelne smernice u svojoj knjizi »Putevi i ciljevi Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije«. Zato Sokolima nije teško da se orijentiraju. Ipak, za Sokola nije važno samo to, kako da uredi svoj odnos prema državi i narodu. On mora također da bude svestan, da mu Sokolstvo nalaže gledom na državnu zajednicu još i naročitih dužnosti prema svojoj okolini, na koju mora da uzgojno upliva, bilo dobrim primerom, bilo uverljivom rečju, pa također i s drugim sredstvima, koja mogu uspešno da deluju na čoveka i koja mogu da pobude i da usmeruju misao na pozitivnoj tvorivosti u korist zajednice te na dobrobit državne celine. Sokolstvo je za tu funkciju tim više pozvano, jer predstavlja sveopći narodni pokret, koji je po svome poslanstvu univerzalan i određen da privede sav narod u službu države. Sokolstvo je niklo iz naroda te je u njemu duboko ukorenjeno. Sokolski je pokret nastao i iznikao radi neophodne potrebe, i zato se ne da zaustaviti, već poznaje samo jedan put, put koji vodi napred do silnog razvoja, u bezgraničan porast, dok ne zahvati sve narodne mase, što mu je njegovim poslanstvom određeno.

Zato je Sokolstvo pozvano da postane tvorac činitelj u državljanskom uzgoju? U uvodnoj reči knjige »Putevi i ciljevi« kaže Savez, da je »Sokolstvo organizacija živog kretanja i zdravog života pa za to ne može i ne sme bezbrižno ili indiferentno mišljati ova pitanja (javnog, nacionalnog, državnog i opće slovenskog života). U Sokolstvu su skoncentrisane sve snage, na kojima počiva i raste nacionalni, materijalni, moralni, etički i socijalni svet. I kako taj svet utiče na nas Sokole, tako hoćemo i mi da iz svojih unutarnjih osobina i po svom vaspitnom radu utičemo na svet i život oko sebe. Naše nastojanje teži za tim, da sve, što živi, ude u nas, kao što treba da naša ideja ude u sve i prođe sve, što živi i oseća. Tako se rađa novi svet u našoj domovini.

Rezolucija, koju je doneo Savez na prvoj redovnoj glavnoj skupštini 29. marta 1931 u Beogradu, označuje sokolsku težnju u želji »da u svakom svom članu razvije i održi u svežoj snazi sve njegove telesne i duševne sposobnosti, koliko je to više moguće. Sokolstvo teži da svestranim jačanjem ličnosti uzgaja svoje pripadnike (članstvo, naraštaj, decu) za što bolje i korisnije članove ljudskog društva.

Sokolstvo je neposredna svrha telesni i umni uzgoj državljana kao člana narodne zajednice. Sokolstvo ne uzgaja čoveka bez obzira na državnu zajednicu. Soko onda ne može da bude čovek bez domovine. Svaki pravi Soko nosi uvek u sru svojoj domovinu. I ako se kada nije mogao da identifikuje s državnom tvorbom, koja je bila pravno njegova domovina, Soko je bio pravno njegova domovina, nosio je u svojem sokolskom sru domovinski ideal, za koji se je zagrevao, jer je baš radi toga ideala postao Soko, jer je radi njega jačao svoje telo, jer je radi njega primao u sebe nauke i usavršavao svoje umne sposobnosti i nagnuća. Ne možemo da zamislamo Sokola, koji se apstrahuje od domovine i od državne zajednice.

Soko Kraljevine Jugoslavije, kako je poznato, već je po svome organizacijskom zakonu najuže povezan sa svojom državom; a to ne tek radi zakonskih odredaba, nego već po svojoj prvobitnoj svrsi. Sokolstvo je zakonito organizovana ustanova, koja se je po svojoj prvobitnoj svrsi dobrovoljno stavila u službu naroda i države. Jugoslovensko Sokolstvo je nerazdruživo vezano s jugoslovenskom državom, jer mu je svrha da uzgaja u članovima jugoslovenske državne zajednice jugoslovenskog državljana. Sokolstvo je pozvano da nam stvori pravi ju-

goslovenskog čoveka sa svim vrlinama i pravima, etičkih osobina i nagnuća čoveka koji će, uzgojen za život i pravilnih pogleda na odnos prema drugom svome čoveku i prema svojoj zajednici, zajednički sa svojim sokolski uzgojenim sudržavljanima biti u svojoj zajednici tvornički idealne narodne i državne zajednice. To je duhovno poslanstvo jugoslovenskog Sokolstva i radi toga je naša država sa svim svojim bivstvom s njim interesno povezana, radi toga je ona Sokolstvu dala zakonsku organizacijsku osnovu i zato ona polaže na Sokolstvo svoje opravdane nade.

Formalno je uzgoj omladine i naroda poveren školi i učiteljstvu. Obzirom pak na duhovno poslanstvo Sokolstva, povezanost škole i učiteljstva sa Sokolstvom je nužna, bez koje ne možemo u narodu zamisliti uzgojnog uspeha. Škola je po svome prvobitnom pozivu određena da poučava i izobrazava, dok je međutim bio uzgoj već od nekada više pitanje, koje je pripadalo kući. Savremena pak škola nije više čista učionica. Učenje je samo sredstvo za spoznavanje, a spoznavanje pak dobija svoju vrednost i sadržaj istom tada, kada nas ono dovodi po uzgojnim uplivima do uzgojne svrhe, ako nam ono podaje nešto za život, ako vrši upliv na stvaranje našega značaja, ako u nama formira čoveka s osobinama, sposobnostima i vrlinama s kojima ćemo se moći, stupivši u život, u njemu istaci ne samo kao samostalno čoveče biće, već kao »zoon politikon«, t. j. kao biće zajednice, kao čovek, koji ne živi izolovan već u skupnosti, u suziću sa svojim bližnjim i daljnjim sudržavljanima.

Zato današnja škola i s njome savremeni učitelj ne služe samo poučavanju omladine, da joj dadu potrebnog znanja. Škola je pozvana da uzgaja omladinu, da u njoj izgradi budućeg čoveka-dravljana, i to u čisto određenom pravcu. Zakon o narodnim školama određuje već u § 1 školi zadaću, da s poukom i uzgojem u duhu državnog i narodnog jedinstva i verske trpeljivosti pripravlja učenike za moralne, odane i aktivne članove državne, narodne i društvene zajednice.

Ako se dakle tako nalaže školi pouk i uzgoj, onda pouk treba da stvara potrebno znanje i pruža obrazbu, a uzgoj pak da stvara državljana. Poslanstvo škole je onda da s poukom i uzgojem pripravlja učenike za život ili, kako kaže zakon, za »moralne, odane i aktivne članove državne, narodne i društvene zajednice«. Ove reči traže svoje preciznije objašnjenje. Čovek, koga bi imala da uzgoji jugoslovenska škola, treba da bude moralan, da ima etičkih vrlina i kreposti, koje zahteva savremeni čov. Etičan odnos mora da postoji prema državi, prema narodu i prema društvu. Dalje, škola treba da uzgaja odanost, t. j. pravilno određeni odnos prema državnom autoritetu, privrženost prema narodu i harmoniju s društvom. Konačno, škola ima da dade aktivnog člana zajednice, t. j. čoveka, koji prema državi, prema narodu i društvu neće biti pasivan, već koji će biti tvoran član skupnosti, potpuno svestan, da mu to članstvo nalaže pozitivne dužnosti delovanja na korist općenosti.

Time je tačno određena svrha narodne škole i ujedno zakonski propisan pravac za učitelja, koji u svome pozivu mora da se posveti uzgoju članova jugoslovenske zajednice.

Tako je postao državljanski uzgoj već po zakonu glavna svrha savremene škole, a kojoj svrši mora da se podredi sve drugo. To treba istaći danas naročito radi toga, jer je potrebno da mrtvo slovo zakona dobije u učitelju oživa, koji će tom mrtvom slovu podati životni sadržaj te uliti pouku u školi onaj topli domovinski i nacionalni duh, u kome će biti moguće razvijati umne sposobnosti u pravilnom razmeru s državljanskim odlikama. Ako bude u omladini udaren temelj za državljanski uzgoj, biće također moguće i izvan škole uplivati na na-

rodne slojeve. Tek time moći će da uzakojena svrha narodne škole dobije svoj pravi smisao te praktičan sadržaj. Tu ćemo morati da podemo primenom nastojanja, koje pokazuje druge moderne države, gde je državljanskom uzgoju posvećena glavna briga prosvetne uprave i gde se na uzgojni problem gleda isključivo s gledišta zajednice i s obzirom na potrebe države. U najnovije doba vidimo u svim susjednim državama pokrete, koji stavljaju državljanski uzgoj nad sve. U koliko škola do sada nije dala zadovoljivih rezultata, mobilizuju se sve moguće organizacije, koje trebaju da među širokim slojevima naroda vrše preobražavanje narodne misaonosti u pravcu prema državi, naročito sa svrhom da se stvori jak državni autoritet i pojača državljanska odgovornost.

Ako pogledamo na pr. na prilike u našoj užoj domovini, moramo priznati, da smo mnogo propustili u prošlosti i da se je do sada polagalo premalo važnosti državljanskom uzgoju i gajenju vlastitog državnog etosa. Pretežni deo našeg ljudstva nije nikad poznao državljanski uzgoj u našem smislu reči. Pre ujedinjenja, sve što je u istinu osećalo narodno, nije moglo da gaji toplijih čuvstava za državu, jer je ona bila narodu tuđa i jer nije imala smisla za njegove potrebe i težnje. Razumljivo je, da se u takvim prilikama nisu mogli da razvijaju iskreni odnosi pojedinca i narodnih masa prema državi, a još manje je mogao da oživi kakvi državni etos, koji bi se bio sačuvao bar kao smisao za zajednicu. Kod nas smo državni etos morali uzgajati pri stvaranju naše države, čisto iznova. Narodna škola je pokušala da vrši tu dužnost u školi, ali nismo uspeali da stvorimo državni etos u narodnim masama i to naročito radi političkih prilika, radi delovanja stranaka, koje su često identifikovale državu sa stranačtvom i trenutnim režimom te rušile njen autoritet, jer nisu bile svesne, da je država nad svim, da je država neprikosnoven i nepogrešiva, bez mana, potpuna, da je država najviši ideal svakog slobodnog naroda.

Našu školu i naše Sokolstvo čeka velika zadaća na tom polju rada. Nema sumnje, da će škola pri pojačanoj uzgojnoj funkciji pripravljati omladinu za njeno državljansko i opće poslanstvo zajednice. Uveren sam, da će učiteljstvo na osnovu učinjenih pobuda posvetiti svu pažnju preko potrebnom preuređenju, preusmerenju dosadanjeg omladinskog uzgoja, koji je bio i previše apstraktan, možda katkada čak i bezbojan, bez tačnog lika, bez jakog poteza; uzgoj mora da ide u posve određenom smeru. To je važno! Svi znamo, da sa školom ne prestaje uzgoj, da ga ona ne zaključuje, već da ona tome uzgoju ima da dade samo pravac a zatim da glavnu uzgojnu funkciju prepusti samom životu. Ali tu postoji opasnost da se pojavi circulus vitiosus, t. j. začarani krug iz koga nema izlaska. Ako je svet, u kome se formira mlad čovek, dobar, verovatno je, da će ga dobro uzgojiti. U protivnom slučaju pak znamo, da može iz zla nastati opet samo zlo.

Zato je najveća opasnost našega vremena u tome, da ono ne može da pruži omladini za njen uzgoj čist zrak, pa u okuženom stoga treba mnogo veće aktivnosti, da bi se postigli bolji uzgojni efekti. Zato je potrebno naročito neposrednim uplivom nadomestiti to, česa svet za uzgoj ne može da pruži, i paralizovati ono, što navada na zlo ili što je štetno. Tu treba snažno poseći u uzgojni proces, da se prepreči pogrešno uzimanje smera i da se udari pravim putem.

Nema sumnje, da današnjem vremenu nedostaje mnogošta, što bi moglo da ubrzava stvaranje krepkog državljanina i etički pravilno izgrađenog čoveka. Sadašnja doba pruža omladini samo previše primera, koji loše uplivaju na udaranje etičkih temelja te na izgrađivanje značaja mladog čoveka. Naročito je doba gospodarskih teškoća često uzrok slabijeg uzgoja. U takvo doba gube se često baš one vrline, koje bi mogle da najpre posluže kao lek i da doprinesu poboljšanju prilika. Današnjem dobu možemo skoro predbaciti, da ne uzgaja u dovoljnoj meri tvornji optimizam i da ne gaji dovoljno osećaj solidarnosti, jer je previše obojen materijalistički. Današnje do-

ba zahteva više nego ikada, da se navesti rat nesocijalno usmerenom egoizmu i da se propagira smisao za opću dobrobit i za dobro zajednice. Tu se otvara široko polje rada, koje zove i koje traži velike ljude, gorljive propovednike, prave uzgajatelje. Sistematski usmeren državljanski uzgoj mora da zaigrabi gospodarski uzgoj u svojoj ideji i da ga podredi svojoj glavnoj svrsi, jer inače postoji opasnost da će plodovigospodarskog uzgoja, zatrovani bezobzirnim egoizmom i slepom pohlepom korišćenja na štetu drugoga, polagano ali stalno nagrizati temelje državnog i društvenog reda te konačno pokolebati veru u državni autoritet.

Kako se postavlja Sokolstvo u službu državljanskog uzgoja? Rezolucija Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije u osmoj tački kaže: »Sokolski pokret služi narodnoj celini i traži od svakog pojedinca da svoje sopstvene interese donese u sklad s općim narodnim interesima celine«. Dalje u dvanaestoj tački rezolucije veli se: »Sokolstvo smatra našu slobodnu i nezavisnu državu najjačim izražajem narodne individualnosti u zajednici drugih naroda. Zato smatra za svoj poziv da unapređuje državu i državnu zajednicu. U jačanju slobodne i nezavisne države, na svim područjima, Sokolstvo vidi najveću garanciju za narodni napredak i održanje. Sokolstvo vaspitava svoje članstvo za svesne državljane, uvereno, da jakost države počiva na svesti o pravima i dužnostima pojedinog državljanina, na osećaju zajedničke odgovornosti sviju državljana za sudbinu države.

Ako narodna škola pripravlja čoveka s poukom i uzgojem na život, prepuštajući ga zatim uplivima okoline, to Sokolstvo treba sada da ga pritegne u svoj krug, da uzgaja u njemu telesne i duhovne kreposti te da upliva na izgradnju njegovog značaja, da ga konačno formira u potpunog državljanina, koji će uvek znati pravilno da uredi svoj odnos prema ostalim sudržavljanima, prema društvu i prema narodnoj zajednici. Sokolstvo mora odlučno da upliva na uzgoj mladog čoveka. Već pri izvršavanju sokolskih dužnosti pruža se pojedincu prilika da dode u vezu sa svojom braćom, da upozna pojedine organizacijske jedinice, te da prema njima udese svoj odnos, nadalje da dobije pregled o opsegu organizacije, da može da ceni njenu brojčanu snagu te da shvati moralnu silu sokolske zajednice. Sve su to važni momenti pri uzgoju mladog čoveka, jer baš upravo nedostatak uzgoja u pogledu shvatanja odnosa prema drugim i prema zajednici, najviše puta prouzrokuje u životu kolizije. Već u omladini mora se pobuditi smisao za skupnost, za zdravo sužić u takvoj skupnosti, uzgajati disciplinovanost u podređivanju užih interesa širim, onima zajednice. Nemoć pojedinca i moć sloge, vrednost zajedničkog delovanja, snaga društva i organizacije, kada se imaju da postizu veliki ciljevi, mora da to bude jasno već omladini, upravo tako kao što mora da bude ideal svakog mladog čoveka da za dobrobit zajednice, za dobro svoje općine ili kao člana kakve organizacije, a naročito pak na korist svoje države, da stvara trajna dobra te da učini naročito kakvo veliko delo i da je uvek pripravan doprijeti žrtve i podrediti svoje vlastite koristi, kada to zahteva interes skupnosti.

Sokolstvo je naročito pozvano za uzgoj zajednice, ono je samo po svome organizacijskom ustroju i po svome opsegu ustanova zajednice. Ako smo u mladom čoveku pobudili smisao za sokolsku organizaciju, neće biti teško pridobiti ga i za širu zajednicu, koja mora svakome Sokolu ležati isto tako na sru, kao vlastita organizacija, za zajednicu koja je po svojoj visokoj svrsi uzvišena nad svim, t. j. zajednicu naroda, združenog u državu.

Kako da uzgajamo smisao za državnu zajednicu, kako da gajimo državljansko mišljenje? Na to pitanje nije lako precizno odgovoriti. Stalno

je, da samo spoznavanje državnog uređenja, t. j. državljanski nauk nije dovoljan za uzgoj državljanskog mišljenja, iako je spoznavanje pravnog reda u državnoj zajednici uslov za razvijanje misaonosti koja je potrebna za opredeljenje odnosa prema državi. Što je bit državljanskog mišljenja? To je respekt pred interesima države, lojalno priznanje vrednosti tih interesa, priznavanje državnog autoriteta, dalje osećaj odgovornosti za opće dobro, poštivanje poretka, određenog zakonima, i svesnost u ispunjavanju dužnosti, koje nalaže državni poredak.

I što hoće državljanski uzgoj? On ima da produbi državni osećaj te da dade pobude pojedincu za državotvorno delovanje i stvaranje dobara, koja služe općenosti i koja jačaju državu kao celinu. Dravljanski uzgoj hoće, da svaki jasno opredeli svoj ja prema državi i da u svakome oživotvori državno načelo. Naročito mora da budi svest, da je pojedinac član i tvorac državne zajednice. Zato se zapovedi države ne podređujemo radi pritiska i iz straha pred kaznom, već jer se smatramo bivstvenim delom državne skupnosti. Dravljanski samouzgoj mora da bude misao vodilja pri omladinskom uzgoju, što također moramo umeti i u široke mase naroda.

Mi sami smo država! To treba nebrojeno puta kazati i naglasiti državnu samotvornost tako, da državna misao napuni dušu svakoga i da se svaki bude zauzimao za državne interese upravo tako automatski kako je naučen da brani svoje vlastite. Moramo da uzgajamo svakoga pojedinca i tako, da će svaki kao predstavnik državne zajednice nastupiti u odbranu zajedničkih interesa jednako kako bi to učinio i za vlastite, kao i za vlastito uverenje. Ta država nije nešto imaginarno, ona nije apstraktna tvorba, već je izraz konkretne jedinstvene volje naroda. U volji, biti združen te tvoriti jedinstvenu celinu, leži državotvorna moć, temelj i jamstvo dobrobiti i napretka naroda. Isto tako mora svaki da bude svestan, da je samo u takvom združenju dan uslov za egzistenciju pojedinca, koji se zato može i mora u životu da vodi samo s onim obzirima, koje mu nalaže članstvo te zajednice. Kao član državne zajednice, svaki mora da bude svestan svojih dužnosti, koje izviru iz tog članstva, te mora naročito svoje delovanje da usmeri tako, da je ono spojivo s interesima zajednice.

Zato državljanski uzgoj teži za tim da budi osećaj dužnosti obzirom na državu te nastoji da oživotvori taj osećaj s time, da na jednoj strani navada na podređenje interesa pojedinca i na pokornost prema zapovedima, kojima se štite zajednički interesi, a na drugoj strani pak državljanski uzgoj navodi na pozitivna dela za dobrobit općenosti i na delovanje na javnom polju. Zadaća državljanskog uzgoja je onda, da po smislenom naertu gaji u narodu karakterne osobine, koje pojedinca usposobljuju za pravilno pojmovanje i svesno ispunjavanje svih dužnosti, ulevajući mu svest velike odgovornosti, koja izvire iz državnog sužića.

Svrha državljanskog uzgoja je ostvarenje državnog etosa, koji hoće državu te koji je pripravan da učini, žrtvu i doprinese sve za uređenje, moć i veličinu države. Zato moramo da budimo smisao za državu i njene zadaće te da uzgajamo i usposobljujemo ljude za prave, vredne državljane, t. j. za državljane koji će biti svesni radnici za opću dobrobit, koji će imati pred očima interes države, kada se nadu u svome zvanju, i koji će također i u privatnom životu znati udeliti svoje delovanje tako, da svako učinjeno dobro služi sveopćem napretku te konačno općem blagostanju.

Ako Sokolstvo uspe da u svome članstvu uzgoji državni etos u gornjem smislu, time će ispuniti svoje najviše poslanstvo, jer će ono na taj način postaviti u službu državljanskog uzgoja moćan kadar izgrađenih Sokola, koji će svojim čeličnim značajevima biti ne samo uzorni državljani, već također i verni čuvari i pobornici državne misli te pravi uzgojitelji naroda. Izvadanju te svoje velike zadaće Sokolstvo u buduće posvećivao svoju

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Proslava 10-godišnjice Ruskog Sokola u Francuskoj

Rusko Sokolstvo je u svim svojim društvima po Evropi upravo lepo proslavilo 10-godišnjicu svoga postojanja. U Francuskoj, gde deluju sledeća društva Medon, Pariz, Seville, Klamar, Isi, Mullen i Anijer proslava je protekla veoma svečano pod vodstvom Pokrajinskog saveza u Parizu. Općenito u Francuskoj se opaža, da je u ruskim sokolskim redovima organizovana skoro sva ruska omladina. U Parizu na proslavi ove 10-godišnjice, pored velikih deputacija iz svih ruskih društava, bili su prisutni i službeni predstavnici francuske vlade i odaslanstvo češkoslovačkog Sokola u Parizu. Pokrajinski savez ruskih Sokola u Francuskoj vodi starosta br. Petrov, koji je prilikom ove proslave održao sahranjenim Sokolima i Sokolicama lep govor, a zatim je održana svečana telovežbačka akademija, koja je vrlo lepo uspeła.

Saradnja Sokola i roditelja

Neosporno je, da broj dece u sokolskim društvima veoma ovisi o vodnicima dečjih odeljenja. O tome bi se dalo vrlo mnogo pisati, ali je dovoljno samo da istaknemo to, da su u onim društvima, u kojima prednjački zbor pokazuje puno razumevanje da telovežbi privuče što veći broj dece, ova u zastupana mnogo većim brojem, nego u društvima gde za decu i dečje vežbanje nema dovoljnog zanimanja ni shvaćanja.

U mnogim češkoslovačkim društvima valjani prednjački zborovi ne samo da su nastojali privući u sokolske vežbaonice što veći broj dece, već su također stupili i u bliže veze s njihovim roditeljima, održavajući s ovima s vremena na vreme i tzv. roditeljske sastanke, na kojima vodnici dece i roditelji u bratskom razgovoru izražavaju sve, što bi bilo potrebno, da bi deca zavolela telovežbu i Soko. Ovu akciju u češkoslovačkom Sokolstvu treba iskreno pozdraviti, a bilo bi vrlo potrebno da se to uopće uvede po svim sokolskim jedinicama naročito zato, jer je Sokolstvo najšira nacionalna vaspitna organizacija.

Proste vežbe za spomen-slet u Brnu

Društva obeju brnskih župa već su počela vežbanjem sletskih prostih vežba za ovogodišnji spomen-slet u Brnu. Za članove vežbe je sastavio br. Fr. Meduna, za vežbanje šestica članica s dugim palicama sastavile su vrlo lepe vežbe sestre Kolibalova i Njemcova, dok će muški naraštaj nastupiti s vežbama po tekstu br. Škare, a za koje je sastavio glazbu br. Tragač. Ženski naraštaj vežbaće vežbe s kratkim zamkama, koje su sastavile pre pomenute sestre kao i za članice. Nastupiće također i starije sestre s vežbama, koje je sastavila s. Babakova, a po glazbi s. V. Njemcove.

Razne vesti iz slovenskog Sokolstva

U češkoslovačkim župama općenito se opaža, da župska vodstva nastoje da podignu interes za telesno vaspitanje. Već nedavno javili smo u našem listu, kako je Plzeňska župa strogo nastupila protiv nevezbačkog članstva, a sada je također i Barakova župa u Pragu poduzela akciju da što veći broj članstva privuče opet u vežbaonice i na letnja vežbališta. Stalno je, da će ovim primerom poći također i druge župe.

U češkoslovačkom Sokolstvu opaža se velika briga radi naraštaja. Poslednje tri statistike, iz godine 1930, 1931 i 1932, pokazuju naime konstantno opadanje broja muškog i ženskog naraštaja, a što iznosi za te tri pomenute godine uzastopce 3.807, 6.132 i 7.442. Tome pojavu treba najviše tražiti uzroka u ratnim godinama, u kojima je broj poroda uopće bio znatno pao, a moguće je, da tome ima i još drugih uzroka. Župska vodstva međutim te uzroke marljivo istražuju. Izgleda ipak, da će se s godinom 1933 broj naraštaja opet početi dizati, te bi prema tome nekako u godini 1937 taj broj opet dostigao svoju predašnju visinu. Bar tako je bilo svojevremeno izračunano, dakako s pretpostavkom, da bi glavni uzroci toga opadanja bili baš u ratnim godinama.

Sokolsko društvo u Trenčinu zaključilo je da podigne svoj dom. U tu svrhu ono je prošle godine kupilo od gradske općine oko 6.000 m² veliko zemljište, ogradilo ga i već lani uredilo svoje letnje vežbalište. Sama gradnja doma stajaće prema predračunu oko 350.000 Kč, koji će biti uređen na najmoderniji način.

I češkoslovačko Sokolstvo u Beču bavilo se je prošle i ovogodišnje zime mnogo zimskim sportom. U Beču namre češkoslovačko Sokolstvo ima oko 300 smučara, a za smučanjem počelo je da se razvija također i klizanje na ledu, pa i zimski hokej, i to u društvu Beč, koje je odigralo već nekoliko utakmica s nemačkim hokejskim momčadima, najpre naravno s velikim porazima, dok se kasnije Sokoli nisu počeli sve više i više da dižu u toj grani telesnog vaspitanja.

Veliku svest, požrtvovnost i smisao za zajednicu pokazalo je malo Sokolsko društvo u Uničovu time, što je poslalo Tirs-Fignerovom fondu za bratsku pomoć 275 Kč i ako su članovi društva sami vrlo siromašni.

Savez češkoslovačkih oficira raspisao je javni natečaj za najbolje delo o značaju Tirša i njegovom nauku za narodnu odbranu. Najbolji rad o toj temi nagradice se s 2.000 Kč.

Češkoslovački listovi objavljuju u svojim sokolskim rubrikama česte ve-

sti o ovogodišnjim jugoslovenskim pokrajinskim sletovima u Zagrebu i Sarajevu, što je znak, da među češkoslovačkom braćom već sada vlada veliko zanimanje za ove sokolske manifestacije u Jugoslaviji. I prema tome, dakle, očekivati je, da će na tim sletovima i ove godine učesće iz Češkoslovačke biti vrlo veliko.

Ukrajinsko zagradično Sokolstvo

Kao i Ruski Sokoli, i mnogobrojni ukrajinski razili su se za vreme prevrata u Rusiji širom Evrope i ustanovili svoja zagradična sokolska društva. Najviše ukrajinskih emigranata ima danas u Češkoslovačkoj, gde su, kako smo već i izvestili, osnovali i svoj sokolski savez sa sedištem u Pragu. Ipak, do sada ukrajinsko Sokolstvo još nije tako organizovano, da bi moglo da pristupi Savezu slovenskog Sokolstva. Zbog toga glavna skupština ukrajinskog Sokolstva, koja je održana u Pragu, a kojoj su prisustvovali i predstavnici ČOS, izabrala je za ovu godinu sledeće vodstvo organizacije: starosta je br. Platon Cisar, njegov zamenik br. Vasil Prohoda, tajnik br. Vladimir Daragan, načelnik Oleska Hmeljovskij, načelnica s. Irena Kosacka i prosvetlar br. Nikola Masinkjevič. Za počasnog starostu izabran je br. Ivan Boberski, koji živi izvan Češkoslovačke, a koji još uvek budno prati rad ukrajinskog Sokolstva, čiji je on bio osnivač i duhovni vod.

Sokolska radio - predavanja

RADIO-STANICA BEOGRAD

Sledeća sokolska radio-predavanja Prosvetnog odbora Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije održavaju se:

dne 18 februara predaje br. dr. Laza Popović, Zagreb, o temi: »Radne čete sokolske« (popodnevno predavanje);

dne 22 februara predaje br. prof. Mašan Bulatović, Kragujevac, o temi: »Soko u našoj narodnoj pesmi« (večernje predavanje).

Sokolska radio - predavanja preko Beogradske radiostanice održavaju se redovito svakog četvrtka od 19.10 do 19.30 časova; radio - časovi pak poljskog jezika od 18.30—19 časova; nadalje sokolska radio - predavanja održavaju se i svake prve i treće nedelje u mesecu od 15.15—15.30 časova, osim ako u te dane ne pada koji veći praznik ili svečanost naročito karaktera.

UPOZORENJE

Kako će izvestilac za radio-predavanja Prosvetnog odbora Saveza SKJ, br. Bogoljub Krejčik, biti odsutan iz Beograda od 17 februara do 22 marta, to se umoljavaju sva braća i sestre, da se za predavanja preko Beogradske radio stanice obraćaju za to vreme bratu Stevanu Zakuli, Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije — Beograd, koji će brata Krejčika, za vreme njegovog odsustva zastupati u dužnosti izvestioca za radio-predavanja.

Zbog selidbe Beogradske radio stanice iz današnjih prostorija u novu zgradu na Makišu, biće, počev od 24 februara o. g., emisija znatno reduci-

rana. Ova redukcija emisije trajeće 15—20 dana. Za to vreme će se davati samo zvanični izveštaj o vodostanju i novinarske vesti, dok će zabavni i poučni deo emisije morati da izostane.

Kako će na taj način izostati i sokolska predavanja, to će se ista morati da pomere za onoliko vremena, koliko bude trajala reducirana emisija.

RADIO-STANICA LJUBLJANA

Sledeća sokolska radio-predavanja preko Radio-stanice Ljubljana održavaju se:

dne 16 februara predaje br. Fran Lubej, Ljubljana, o temi: »Zašto sam Soko i zašto vežbam«;

dne 23 februara predaje br. Janez Pohar, Ljubljana, o temi: »Sokolska štampa, njen zadatak i njena važnost«;

dne 2 marta predaje br. dr. Josip Pipenbaher, Ljubljana, o temi: »Telovežba kod starih Grka i Sokolstvo«.

Sokolska radio-predavanja preko Radio-stanice Ljubljana održavaju se svakoga petka od 19 do 19.30 časova.

Sednica načelništva Saveza slovenskog Sokolstva

Kako je već javljeno, održaće se dne 25 o. m. u Varšavi sednica načelništva Slovenskog Sokolstva, na kojoj će se, među ostalim, izabrati proste vežbe za I sveslovenski svesokolski slet, koji se priređuje 1935 u Varšavi, a osim toga na kojoj će se doneti i potrebni zaključci, kako bi pomenuti slet mogao da bude pravodobno pripremljen.

60-godišnjica br. Bogumila Kajzelja staroste Ljubljanskog Sokola

U subotu dne 10 o. m. navršio je 60 godina svog radnog života br. Bogumil Kajzelj, staršina Ljubljanskog Sokola, matice našeg Sokolstva.

Br. Kajzelj rodio se 10 februara 1874 u Ljubljani kao sin uglednog ljubljanskog trgovca i poznatog narodnog borca te jednog od suosnivača Južnog Sokola. Već kao dak stupa u sokolske redove i redovito vežba u Ljubljanskom Sokolu. Od god. 1898 pa do 1900 bio je u Zagrebu, gde je također pohađao redovito vežbe u Hrvatskom Sokolu, sklopivši i mnoga lična poznanstva s uglednom braćom iz predratnog hrvatskog Sokolstva. Nakon povratka u Ljubljanu opet stupa

u svoj Ljubljanski Soko, te u redovima bivše Slovenske sokolske zveze postaje jedan od pobornika za zbliženje i saradnju pojedinih sokolskih saveza na slovenskom jugu. Kao tajnik Slovenske sokolske zveze imao je prilike da ta svoja nastojanja u pomenutom pravcu i jače sprovedi. Za vreme II svesokolskog sleta slovenačkog Sokolstva brat Kajzelj bio je agilan član sletskog odbora, a god. 1911 na njegovu inicijativu osniva se u Ljubljanskom Sokolu osek sokolske konjice. Od svog povratka iz Zagreba pa sve do god. 1930 on je vodio i telovežbu sokolske dece, među kojima je bio osobito obližljen. Nakon ujedinjenja bio je u bivšem Jugoslovenskom sokolskom savezu član savezne uprave, a u doba pred osnivanjem Saveza SKJ i zamenik staršine JSS. Od godine 1920 pa do 1924 bio je zamenik staršine Ljubljanskog Sokola, a od god. 1924 pa do danas je njegov staršina. Za vreme prošlogodišnjeg jubilarnog sleta u Ljubljani bio je predsednik sletskog odbora, a osim toga je već niz godina i član uprave Sokolske župe Ljubljana. Od prošle godine br. Kajzelj je u penziji kao podpravnatelj Ljubljanske kreditne banke, ali je od tada još aktivniji sokolski radnik, koji čitavo svoje vreme posvećuje Ljubljanskom Sokolu. Br. Kajzelj još i danas redovito vežba u vrsti starije braće, a svojim radom pomaže i u raznim osecima društva. Član je i drugih nacionalnih i kulturnih organizacija, u kojima je često zauzimao važna mesta. Već kao stari i prekaljeni Soko br. Kajzelj je i za vreme rata znao odlično da nastupa, ne plašeći se pri tome ni persekucija od strane austrijske policije.

Svoju 60-godišnjicu dočekao je br. Kajzelj u mladenačkoj snazi, svezini

(Nastavak sa 1 strane)

najveću pozornost. Sokolske vežbaonice pre svega moraju da postanu također žarište državljanjskog uzgoja.

Svaka sokolska jedinica pozvana je da u svome krugu širi državljanjsko mišljenje, da jača državljanjsku svest, te da uzgaja osećaj odgovornosti i osećaj dužnosti prema zajednici.

Pored telesnih i drugih duhovnih

IZ SAVEZA SKJ

Sednica uprave Saveza SKJ

Prema zaključku X sednice izvršnog odbora Saveza SKJ od 22 januara 1934 sazivam sednicu uprave Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije za nedelju 18 marta 1934 u prostorijama Saveza, Beograd, Prestolonaslednikov trg 5/II.

Početak u 9 časova pre podne.

Dnevni red u smislu čl. 18 statuta o organizaciji i poslovanju Sokola Kraljevine Jugoslavije. Vidi i okružnicu broj 5 (broj 917) od 25 jan. o. g., koja je bila dostavljena svim članovima i članicama uprave.

Raspravljaje se i zaključivati na osnovu izveštaja i predloga, koje će podneti referenti načelništva, prosvetnog odbora i pojedinih osetaka te na osnovu predloga župa (tačka 14).

Predlozi moraju izvršnom odboru biti dostavljeni do 11 marta o. g. sa

vrline, pravoga Sokola diče izrazito državljanjske odlike, kojima se treba da ponosi, te koje treba da svugde propaguje, naročito u širokim slojevima naroda.

Svaki Soko mora da bude tvorčan član državne zajednice, uzoran državljanin, oduševljen propovednik državljanjske misli i apostol državnog etosa.

oznakom »Predlog župe ... za sednicu uprave Saveza 18 marta 1934«.

Predlozi, koji bi došli posle tog roka, neće se moći uzeti u obzir.

Kod tih predloga neka se ima u vidu tačka 15 i 16 pomenutog člana 18 statuta.

Na sednicu pozivaju se svi članovi i sve članice uprave te njihovi zamenici (zamenice), od revizora samo onaj brat, kojega izabere revizionj odbor, da sednici podnese izveštaj revizora.

Vozne karte u smislu pravilnika o povlasticama za put u Beograd i natrag primiče se pravovremeno.

Zbog opsežnosti raspravnih predmeta biće možda potrebno da se sednica nastavi 19 marta. Sestre i braća neka se pobrinu sami i pribave potrebno otustvo.

Ko ne može da iz bilo kojeg razloga sednici učestvuje, neka se ispriča.

Zdravo!

Beograd, 16 februara 1934.

I zam. staršine,
Gangl, s. r.

IZ TELOVEŽBAČKOG SVETA

UNIJA FRANCUSKIH GIMNASTA

Unija francuskih gimnasta osnovana je god. 1871 i ona je danas prvo, najveće, telovežbačko udruženje u Francuskoj. Ipak, i pored Unije, postoji u Francuskoj još i druge razne telovežbačke organizacije, delomice osnovane na verskom, a delomice na staleškom temelju. Međutim Unija francuskih gimnasta obuhvata, po uzoru našega Sokolstva, sve slojeve naroda i predstavlja ujedno i važnu nacionalnu organizaciju, koja još uvek ima, unatoč velikom broju svojih društava, sve uslove za daljnji razvitak. Sada je učlanjeno u Uniji 3.669 gimnastičkih društava, a pored te vrste članstva ima Unija još preko 24.000 t. zv. pridruženih članova, t. j. lica koja nisu učlanjena ni u jednom gimnastičkom društvu Unije, već su kao članovi neposredno upisani kod predsedništva Unije. Među ovima ponajviše su velike mecene i dobrotvori organizacije te potporni članovi, koji žrtvuju godišnje veće svote novaca za gimnastičke ciljeve. Po ovome se vidi, da pitanje članstva u Uniji još nije rešeno, da bi mogli govoriti o jednom jedinstvenom članstvu. Osim toga čuje se, da su nekoja društva, pored toga što su učlanjena u Uniji, učlanjena također i u neke druge telovežbačke organizacije. Zadaća je predsedništva Unije sada da pročisti gimnastičke redove i da uvede novi članski pravilnik.

NEŠTO O NEMAČKOM TURNERSTVU

Po izjednačenju — »ausgleich« — svih telovežbačkih nemačkih organizacija i reorganizacije turnerstva u duhu, koji sada gospodari u Nemačkoj, bila je izrađena nova statistika turnerstva. U ovom pogledu biće od interesa znati, kako stoje turnerska društva u pogledu svojih telovežbačkih prostora. Od 14.500 turnerskih društava, koliko ih ima turnerski savez, ima ih svoju vlastitu vežbaonicu jedva jedna dobra desetina društava, dok u Češkoslova-

čkom Sokolstvu vidimo, da tamo svoje domove, odnosno vežbaonice, ima već skoro trećina jedinica. Turnerskih domova bilo je dosada podignuto 1854, koji predstavljaju vrednost od oko 40 milijuna maraka ili 800 milijuna dinara. Razmerno dobre vežbaonice imalo je i daljnjih 3365 društava, većinom po školama, dok je bilo ostalih 5567 društava većinom upućeno na rad u gostioničarskim salonima i dvoranama, te u raznim drugim prostorijama, koje naravno ne mogu da u dovoljnoj meri odgovaraju zahtevima modernog telesnog vaspitanja. U ovom pogledu dobivamo dakle o turnerstvu skoro istu sliku kao i kod ostalih telovežbačkih organizacija. Važna je pak i činjenica, da su se društva u velikoj meri brinula za svoja letnja vežbališta, pa je tako bilo 8.585 jedinica, koje su uredile svoje letnje vežbalište, delomice vlastito, a delomice unajmljeno. Oprema društava sa spravama, srednje uzveši, dosta je prosečna, pa se vrednost sprava pojedinog društva prosečno računa na oko 1000 maraka, što za tako veliku i staru organizaciju ne znači mnogo.

V. Perel:

Penjala, lestive, grede i t. d.

U 12 broju Sokola iz god. 1933 objavljen je pravilnik o prednjačkim knjižnicama. Načelništvo Saveza SKJ izveštava sva bratska župska i društvena načelništva, da se ima u spisak knjiga u uzorku A umetnuti i knjiga od V. Pergla: »Penjala, lestive, grede, utezi, čunjevi, stalci i t. d.« Knjiga je na srpsko-hrvatski prevedena od br. ing. Kvapila, te se naručuje uz cenu od Din 10— kod Sokolske župe Osijek. Pri narudžbi od najmanje 10 komada popust od 20%.

Širite sokolsku štampu

»Sokolski glasnik«
»Soko«
»Sokolić«
»Našu radost«

juješ za uzvišene sokolske ideale, da sada opet svoje prokušane snage posvećuješ našem dičnom Ljubljanskom Sokolu, toj matiči celokupnog današnjeg Sokolstva.

Taj Tvoj rad uvek je izvirao iz velike ljubavi prema Sokolstvu s najvišim motivima idealizma, bez ikakve natruhe nekih pretenzija ili ličnih prohteva.

I, eto, tom Tvom radu divi se celokupno Sokolstvo, koje Te poznaje samo po tim poštenim, požrtvovnim i neumornim delima.

Ono Ti je harno na svemu što si učinio za njegov procvat, razvitak i napredak, uvereno, da na tom putu ne ćeš sustati do poslednjeg daha života, već da ćeš ga i dalje pomagati na korist konačne pobeđe.

Za to se svega ovoga sećamo na današnji dan, na dan Tvoje 60-obljetnice života i kličemo Ti iz dubine zahvalnih srdaca naš iskreni bratski

Zdravo! Živeo!

Beograd, 10 februara 1934.

Za Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije

I zam. staršine:
Gangl, s. r.

Tajnik:
A. Brozović, s. r.

KRONIKA

† Dr. Ante Biankini. Tužna vest iz Cikaga javila je, da je tamo umro dr. Ante Biankini, jedan od najistaknutijih naših rodoljuba u američkoj emigraciji. Pokojnik rodio se 31. avgusta 1860 u Stari gradu na Hvaru, gde je svršio osnovnu školu, dok je gimnaziju pohađao u Zadru, a medicinu studirao u Beču, gde je 1888 godine i promoviran za doktora medicine. Već kao student bio je borben nacionalista, i u Beču je bio jedne godine i pretsednik akademskog društva »Zvonimire«. Nakon svršenih studija u Beču je ostao još dve godine, da se specializira, pa se je onda vratio u rodno mesto. Godine 1898 iselio se je u Cikago, gde je ubrzo postao inicijator i organizator nacionalnog pokreta među našim iseljenicima. U Cikagu je kao saradnik čuvenog američkog lekara dr. Murphija stekao glas odličnog lekara, pa i kao pisac, jer je napisao mnogo odličnih stručnih dela, kojima je proslavio u Americi ime svoje i svoje zemlje. Biankini se je pored čisto medicinskim stručnim pitanjima bavio mnogo i sociološkim pitanjima. Poznati su njegovi radovi: »Američki način uzgoja i školstva«, »Zločin i pijanstvo kod naših iseljenika« i »Upoznanje samoga sebe«. Za vreme rata stupio je i on u redove političkih boraca za naše oslobođenje, pri čemu mu je njegov rad imao pogotovo velikog uspeha i radi njegovog poznanstva s najodličnijim Američanima kao i radi svoje popularnosti među našim iseljenicima. Za vreme naše oslobodilačke borbe dr. Biankini je bio i potpredsednik našeg Jugoslovenskog odbora, a pretsednik Jugoslovenskog odbora u Americi, gde je priredio mnogo javnih propagandnih zborova. Pokojnik bio je brat velikih i zaslužnih nacionalnih radnika Don Jurja i Petra Biankinija. Slava njegovoj uspomeni!

Konfinacija jugoslovenskog pisca Franceta Bevka u Italiji. Pre nekoliko dana bio je zatvoren i zatim osuđen na trogodišnju konfinaciju jedan od najpoznatijih savremenih slovenačkih pisaca France Bevk. Ovo novo fašističko nasilje osuđuju čak i domaći Italijani iz Gorice, jer je ovaj naš odlični pisac nakon što je pre bio proganjen više puta živio posve povučeno samo za svoj literarni rad. Bevk je pisao za razne revije u slobodnoj otadžbini, a u Ljubljani izišla su i nekoja njegova samostalna dela, koja međutim nikada nije dobio u svoje ruke, jer je ulaz naših knjiga i listova u Italiju zabranjen. Možda su mu zamerili baš to, što je pisao u naše revije, iako nikada nije pisao protiv Italijana. Verovatno je pak, da su hteli njegovom konfinacijom uništiti jedan od najjačih stubova naše pisane reči u našem Primorju.

100 godišnjica rođenja Dimitrija Ivanovića Mendeljeva. Sve velike slovenske, pa i strane naučne institucije priređuju tokom februara svečane proslave 100 godišnjice rođenja Dimitrija Ivanovića Mendeljeva, jednog od najvećih hemičara sveta. Ovaj čuveni ruski hemičar i filozof rodio se 27. januara 1834 u sibirskom gradu Tobolsku. Nakon dovršenih studija po raznim gradovima diljem Rusije, on se habitirao u Petrogradu, gde je uglavnom protekao njegov naučni rad. Mnogo je radio, i to s epohalnim uspehom na ispitivanju osobina plinova i eksploziva. Najveći uspeh pak i svetsku slavu donelo mu je čuveno delo, kojim je saopštio naučnom svetu otkriće biogenetskog zakona i postavljenje prirodnog sistema hemijskih elemenata. Ovim delom on je preokrenuo ceo niz novih i njemu još nepoznatih elemenata, što je pobudilo hemičare na nov i uspešan rad, kojim su pronađeni mnogi novi elementi. Veliki pokojnik za svoj rad odlikovan je počasnim članstvom većine evropskih akademija nauka. Umro je 7. januara 1907 godine u Petrogradu.

Svečane proslave 125 godišnjice rođenja Abrahama Linkolna. U čitavoj Severo Američkoj Uniji vrše se pripreme za što svečaniju proslavu 125 godišnjice rođenja Abrahama Linkolna, još i danas najpopularnijeg pretsednika Severne Amerike pored Vošingtona. Ovaj veliki sin Amerike rodio se 12. febr. 1809. Još u mladosti stupao u politiku i bori se za ukidanje ropstva u Americi, te kao vođa toga pokreta biva 1860 izabran za pretsednika republike Sjedinjenih Država Severne Amerike, i u nastalom građanskom ratu, koji je baš zbog te njegove akcije izbio, izišao je kao pobednik. Nažalost, i on je pao žrtvom te svoje borbe za čovečanska prava, jer ga je prilikom svečanosti u Vošingtonu jedan od političkih neprijatelja 14. aprila 1865 ubio metkom iz revolvera. Vošingtonova borba protiv ropstva odjekla je i u ostalom svetu, jer su počele postepeno sve kulturne države da ukidaju ropstvo i da se čak i bore protiv te sramote kulturnog čovečanstva.

125 godišnjica rođenja Čarla Darvina. Na isti dan i iste godine kao veliki Franklin, rodio se u Engleskoj drugi veliki čovek, koji je postao svojim naučnim radom također popularan i poznat u čitavom svetu. Bio je to Čarl Darwin, čija je nauka o evoluciji i poreklu čoveka u svoje vreme izazvala čitavu revoluciju. Bilo ih je mnogo koji su se priključili ovom velikom naučenjaku, a bilo ih je još više njegovih ogorčenih protivnika, osobito među filozofima-teolozima. Danas njegova teorija uglavnom više ne važi, ali u njoj ima mnogo, što je služilo kao osnova novim teorijama, koje su danas ili priznate ili osporavane.

pa J. Štrosmajera sa sledećim programom: 1) Bogumil Toni: »Josip J. Štrosmajera«, deklamirao brat I. Ožanić. 2) Vidovgradski: »Slava Josipu J. Štrosmajeru«, slika, izveo m. i. z. naraštaj. 3) Roca: »Istina pobeđuje«, igrao, izveli članovi i naraštaji. 4) N. N.: »Pjesma sa sela«, deklamirao brat Bogdan. 5) »Izgubljena Istra«, slika. 6) Proste vežbe, muški naraštaj. 7) Proste vežbe članova.

Na koncu programa izneo je brat Emil Kavgić u svom govoru rad velikog biskupa za napredak našeg naroda.

Starosta čete brat Martin Susnić pozdravio je prisutne i zahvalio im na posetu.

Članovi i naraštaji pokazali su veliki interes oko izvedbe programa, tako da su sve tačke bile izvedene lepo. Moralni uspeh bio je na visini, dok je materijalni nešto slabiji.

Župa Ljubljana

LJUBLJANA. — Glavna skupščina župe. Sokolska župa Ljubljana je imela 4. februara na Taboru svojo IV. redno skupščinu, katere se je udeležilo po svojih delegatih 42 društvenih in 17 čet, dočim so se 4 društva in 3 čete opravile. Starosta br. dr. Pipenbacher je po uvodnih formalnostih najprej predlagal brzojavni pozdrav Nj. Vel. kralju Aleksandru in starosti Saveza SKJ prestolonasledniku Petru, med navdušenimi ovacijami zborovalcev, ravnotako Savezu SKJ, nakar je bratsko pozdravil zastopnika savezne uprave podstarosta brata Engelberta Gangla in zastopnika vojske komandanta 40. pešpolka polkovnika brata Živanovića ter zastopnika naprednega časopisa. V svojem preglednem poročilu je ugotovil napredek župe po številu edinic in sokolskih pripadnikov, poudarjal pa, da morajo vstopati v sokolske vrste predvsem bratje čistega srca in prežeti Tyrševe sokolske ideje, odstraniti pa se mora iz sokolskih vrst vse, kar ni v skladu s sokolsko idejo. S pietetom se je nato spomnil vseh umrlih bratov in sester, predvsem zadnjih dveh boreciv od ustanovitve Južnega Sokola blagopokojnih bratov Petra Grassellija in Frana Mulačka, ki jih spomin so zborovalci počastili s slava klici. Delovanje župne uprave je bilo vestno, žal, da se ni moglo vselej ustreči vsem željam, kar pa so preprečile višje sile. Nato se je dotaknil delovanja župnih edinic, katerih delo je precej oteženo zaradi težkih finančnih razmer, kakor tudi zaradi pomankanja telovadnic ter dobrih vaditeljev in vaditeljic. Pohvalil je zlasti učiteljstvo na župni, ki se z vso ljubeznijo in požrtvovalnostjo oklepa sokolskega dela ter vzgaja mladino v dobre in zavedne Jugoslovence. Pozival je nadalje na složno delo v društvenih in četnih upravah, poudarjal sokolsko bratstvo, ki mora biti vsakemu bratu in sestri vzor. Končno je brat starosta izrek zahvalo kr. banski upravi in mestni občini, ki sta vedno radi podpirali sokolska stremeljenja, dalje občinskim upravam, ki se v svojih proračunih spominjajo tudi župnih edinic, ter vsemu naprednemu časopisu za veliko moralno podporo. Poročilo brata staroste je bilo sprejeto z velikim odobravanjem.

Burno pozdravljen je pozdravil zborovalce podstarosta SSKJ brat Engelbert Gangl, ki je princel pozdrave savezne uprave nato pa v vznešenih besedah podal smernice pozitivnega sokolskega delovanja v vsem jugoslovenskem Sokolstvu. Podčrtal je važnost Tyrševega nauka za povzdigo jugoslovenskega naroda v moralnem in telesnovzgojnem oziru. Obširno se je bavil s sanacijo sokolskih domov, pojasnil pomen sokolskega tiska, nato pa v daljšem govoru orisal zadnje seje Zveze slovenskega Sokolstva, kjer so se reševala važna vprašanja. Važne prireditve letošnjega leta bodo pokrajinski zlet v Sarajevu in v Zagrebu kakor tudi mednarodne tekme v Budimpešti, kamor bo pohitelo tudi naše Sokolstvo. Z velikim zadoščenjem so vzeli zborovalci na znanje tudi ustanovitve visoke šole za telesno vzgojo, kjer se bodo vzgajali naši bodoči telovadni strokovnjaki. Končno je brat Gangl pozival na složno delo v vseh župnih edinicah ter med dolgotrajnimi zdravoklici zaključil svoj govor. Brat župni starosta se je na to toplo zahvalil bratu Ganglu za lepe bodrilne besede, nakar so sledila poročila župnih funkcionarjev.

Župni tajnik brat Stane Flegar je podal obširno tajniško poročilo, iz katerega je bilo razvidno ogromno delo, ki ga je izvršila v minulem letu župna uprava. Kakor lansko leto se je tudi letos poznala pri vseh edinicah občutna gospodarska kriza, ki pa ni dosti ovirala rednega poslovanja župnih edinic. V župni upravi sta bila poleg predsedstva, tajništva, statistike in gospodarstva, še organizacijsko-pravni odsek, gradbeni odsek, socialno zdravstveni in narodnoobrambni odsek, nanovo pa je bil ustanovljen odsek za sokolske čete. Uprava je imela 9 rednih, i izrednih in 2 seji izvršnega odbora. Delo župnega tajništva je bilo veliko, saj izkazuje vlozini zapisnik 4375 števil. Stiki z župnimi edinicami so bili v popolnem soglasju, ravnotako je bila župna uprava v bratskih stikih s Savezom in ostalimi župami.

Tudi v socialno-gospodarskem oziru je župna uprava storila kar je bilo v njeni moči. Tako je podprla akcijo za poplavlence v Strugah, sodelovala pri nabiralni akciji za trboveljske rudarje ter zbrala ca. 15.000 dinarjev, ki jih je poslala bratski Sokolski župi v Celju. Velika pažnja se je posvečala tudi radiu Ljubljana, ki je v vsakem oziru pomagal potom predavanj širjenju sokolske misli med našim narodom. Izreka zato toplo zahvalo komisariatu ljubljanske radijske postaje. Važneje prireditve v župi so bile: razen grandioznega pokrajinskega zleta, so se otvorili novi sokolski domovi v Mengšu, Radomljah, Vrhnikih, Planini, Gerovem in Ivančni gorici. Sedanje število domov znaša v župi 30. Letno telovadišče sta otvorili društvi na Viču in v Moravčah. Nove sokolske prapore so razvila ljubljanski Sokol, dar Nj. Vel. kralja Aleksandra, Sokol Ljubljana III, Sokol Ljubljana IV, St. Vid nad Ljubljano, in Velike Lašče. Pokrajinskega zleta se je župa udeležila v zelo častnem številu, kot uvod v zletne slavnosti pa se je vršil tabor v Vižmarjih z javnim okrožnim nastopom v St. Vidu. Okrožni zlet so bili nadalje v Dol. Logatcu, Moravčah in Vel. Laščah. Mnogo društev je praznovalo tudi svojo 25. letnico, to je ob času ko je tekla po Ljubljani nedolžna slovenska kri ob znanih septembrskih dogodkih, katere smo na svečan način komemorirali v Ljubljani in pa v Ptuj. Izven župnega teritorija se je župa udeležila slavnosti odkritja spominske plošče br. dr. Ivanu Oražnu v Kostanjevici, razvijati praporov v Bohinjski Bistrici in Trebnjem ter otvoritve sokolskega doma v Laškem. Sokolstvo se je tudi udeleževalo vseh nacionalnih manifestacij v Ljubljani, in to povsod na prvem mestu. Stanje župnih edinic je danes 53 društev in 25 čet s ca. 15.000 pripadniki. Nanovo so se ustanovila društva Ponovičeva-Sava, Brezovica in Šmartno pri Litiji, čete pa Loški potok, Kozarje, Mozelj, Fara in Krašnja, dočim se je društvo Stara cerkev preosnovalo v četo. Razpustile pa so se tri čete Draga, Plešce in Babno polje. Upravno poslovanje v edinicah je bilo v večini vzorno, nekaj edinic pa ni vedno zadostilo sokolskim dolžnostim. Redne glavne skupščine so se izvršile v vseh edinicah po demokratskih sokolskih načelih. Končno je brat tajnik pozival na složno delo, da zgradimo še močnejšo trdnjavo sokolske vztrajnosti in nesebičnosti ter delamo vsak po svojih močeh za vzvišeno sokolsko idejo. Poročilo je bilo soglasno sprejeto. Sledilo je zatem načelniško poročilo župnega načelnika brata Lojze Vrhovca. Tehnično delo je bilo posvečeno pokrajinskemu zletu v Ljubljani, v proslavo 70. letnice ustanovitve Južnega Sokola. Na pokrajinskem zletu je nastopilo pri prostih vajah 572 članov, 456 članic. Izurjenost v prostih vajah je bila v splošnem dobra, tudi disciplina, potem ko je bilo članstvo skupaj, zadovoljiva. Prvih medzletnih tekem SSKJ se je udeležilo 115 članov in 65 članic, kar je izredno nizko število za eno najmočnejših sokolskih žup v Savezu. Doseženi uspehi so v splošnem povoljni. Naraščajočega dneva, ki ga je preprečilo neurje, se je udeležilo 450 naraščajnikov in 382 naraščajnic ter veliko število oboje sokolske dece. Pri slavnostnem sprejedu je korakalo 586 članov v kroju, 116 članov v civilni obleki, 66 članic v kroju, 296 v telovadni obleki in 234 članic v narodni noši ter 25 praporščakov s prapori. Najsvetlejša točka pokrajinskega zleta je bil samostojni nastop Ljubljanskega Sokola pri javni telovadbi in večerna akademija na Vidovdan. Ljubljanski Sokol ni s tem pokazal le višek svoje telovadne izurjenosti, marveč tudi umetniško globino. Za čim uspešnejše delovanje v tehničnem oziru se je župa razdelila na 5 okrožij, ki so vsa priredila, razen čabransko-gerovsko, dokaj uspele telovadne nastope z okrožnimi tekmi. Župnega prednjačnega tečaja za člane in članice od 17. do 24. oktobra se je udeležilo 24 članov in 35 članic. Smuške izbirne tekme so se vršile 14. januarja na Škofljici ter se je udeležilo izbirnih tekem 98 tekmovalcev in 31 tekmovalk, tudi saveznih smuških tekem so se udeležili tekmovalci ter dosegli častne uspehe. Javnih telovadnih nastopov je imelo 49 edinic, pri katerih je nastopilo v skupnem številu 682 članov, 514 članic, 500 naraščajnikov, 471 naraščajnic, 1205 moške dece, 1098 ženske dece in 129 starejših bratov. Končno je brat načelnik z izbranimi Tyrševimi citati poudarjal pomen pravilne sokolske vzgoje ter pozival na smotreno in sistematično delovanje v sokolskih telovadnicah. Tudi načelniško poročilo je bilo sprejeto soglasno z odobravanjem.

Poročilo predsednika ZPO brata Janeza Poharja je bilo izčrpno. Prosvetno delo je bilo napram letu 1932. mnogo bolj intenzivno in uspešno. Vršilo se je po predpisih SPO po lastnih iskustvih in po posebnih potrebah v naši župi. Društva so dokaj redno izpolnjevala svoje dolžnosti napram ZPO, a nekatera društva s četami vred so smatrala prosvetno delo v Sokolstvu za postranski pomen. ZPO je bil razdeljen na posamezne referate ter je štel 12 članov, imel je 6 sej in razposlal 23 okrožne župnim edinicam. Župna prosvetna konferenca se je vr-

šila ob zaključku prosvetnega tečaja konec avgusta, na kateri so se določile smernice za delo v zimski sezoni. Kakor tehnično, se je tudi v prosvetnem oziru razdelila župa na 5 prosvetnih okrožij, ki že prav uspešno delujejo. Vršilo se je dosedaj 5 okrožnih konferenc, katerih se redno udeležujejo tudi člani ZPO. Župni prosvetni tečaj se je vršil od 23. do 26. avgusta, ter se ga je udeležilo 33 bratov in sester iz 20 društev in 4 čet. ZPO se je uspešno udeleževal tudi pri pripravah za pokrajinski zlet tako v novinarskem odseku, kakor tudi pri propagandi potom radija. Iz poročila župnega novinarja br. Horvata je razvidno, da je bilo objavljeno iz naših žup v sokolskih listih 216 člankov in vesti, v naprednem časopisu pa v rubrikah »Jutra« 556 člankov in vesti, v »Slov. Narodu« 305, v »Domovini« 22, v »Pohodu« 22 in v »Učit. tovarišu« 7, skupno 912, s sokolskimi članki skupaj pa 1128. Župna knjižnica se je preuredila ter šteje 333 knjig, predvsem tehnične vsebine. Iz prosvetne statistike je razvidno, da ima župa 30 dramskih odsekov, 4 lutkovne odre, 14 pevskih odsekov, 2 godbi, 2 fanfari, 15 orkestro in tamburaških zborov, 5 sokolskih kinov, 5 treznostnih odsekov, 3 hranilne krožke, 12 mladinskih odsekov, 43 strokovnih knjižnic, 46 zabavnih knjižnic. Za izobrazbo in razvedrilo članstva in občinstva pa je bilo sokolskih predavanj 276, drugih 173, skupno 449. Nagovorov pred vrsto 684, drugih 127, skupno 811. Odrskih predstav 199, lutkovnih 61, kinopredstav 203, koncertov 9, raznih prireditvev 352, akademij 79, razstav 17, izletov 406, prosvetnih in idejnih tečajev 10, svečanih proslav 100. Strojne knjižnice so imele 4659, zabavne pa 17.821, skupno torej 42.480 knjig. Stanje naročnikov na sokolske liste je naslednje: društva in posamezniki prejema 257 Sokol. glasnikov, 155 Sokolov, 246 Sokolicev, 724 Naše radosti, tedaj skupno 1382 sokolskih listov. Poročilo o propagandnem tednu za sokolski tisk je poslalo 29 društev in 13 čet. Uspeh je bil zadovoljiv. Proslave 1. decembra je priredilo 45 društev in 21 čet, proslavo 60. letnice br. Gangla pa 28 društev in 16 čet. Zbor društvenih prosvetarjev je bil 28. jan. t. l. kjer so se določile smernice za novo poslovno leto in sprejeli predlogi za glavno župno skupščino. S pozivom na popolno harmonično sodelovanje vseh društvenih odsekov je zaključil brat predsednik svoje poročilo, ki je bilo z odobravanjem sprejeto.

Iz preglednega poročila blagajnika brata Cotorja je razvidno, da je župa na upravo štedila na vse načine in se držala v skrajnih mejah določenega proračuna. Uprava je imela dohodkov: Din 101.792,57, izdatkov pa Din 98.713,50, 898,98, tedaj prebitka Din 2.893,56. Knjigovodstveni promet je znašal v preteklem letu Din 1.470.754,48. Župne edince pa dolgujejo Savezu Sokol. kraljevine Jugoslavije Din 60.335,30 župi pa Din 23.437,—, tedaj skupaj Din 83.772,30. Nato je podal izčrpen in pregledno knjigovodstveno in gospodarsko poročilo br. Luce Straus ter pozival zbrane društvene in četne delegate na točno plačevanje saveznih in župnih dajatev, ker le na ta način je omogočeno pravilno gospodarsko in blagajniško poročilo.

Iz statističnega poročila br. Janka Milosta je razvidno, da je imela župa konec leta v 52 društvih in 25 četah 5541 članov, 2840 članic, 1266 naraščajnikov, 974 naraščajnic, 2077 dečkov, 1817 deklic, tedaj skupaj vseh pripadnikov 14.515, napram 15.756 v l. 1932. Končno je brat statističar opozorjal na pravočasno in pravilno pošiljanje prijav in odjav, zlasti z ozirom na poškodbeni fond, ki upošteva glasov svojih pravil le one prijave poškodovancev, ki so pravilno prijavljeni župnemu katastru.

Za gradbeni odsek je poročal brat inž. Albert Poženel. Gradbeni odsek je sodeloval pri graditvi telovadišča za pokrajinski zlet, z navseti pa je magal pri postavitvi sokolskih domov in letnih telovadišč. Svoje sokolske delove so otvorila društva Mengše Ivančna gorica, Radomlje, dočim se so izvršile adaptacije in popravila v društvi Litija, Vrhnika, Planina, Ljubljanski Sokol je dobil od mestne občine v dar parcelo pri dosedanem letnem telovadišču, sreski cestni odbor pa je podaril društvu Zg. Šiška gramoznico. Dalje je gradbeni odsek sodeloval pri proračunih za Sokolsko domova v Slovenjgradu in Semiču. Premoženje župnih edinic na nepremičninah znaša Din 18.050.000,—, ki jih obremenjuje dolg v znesku Din 7 milj. 220.000,—.

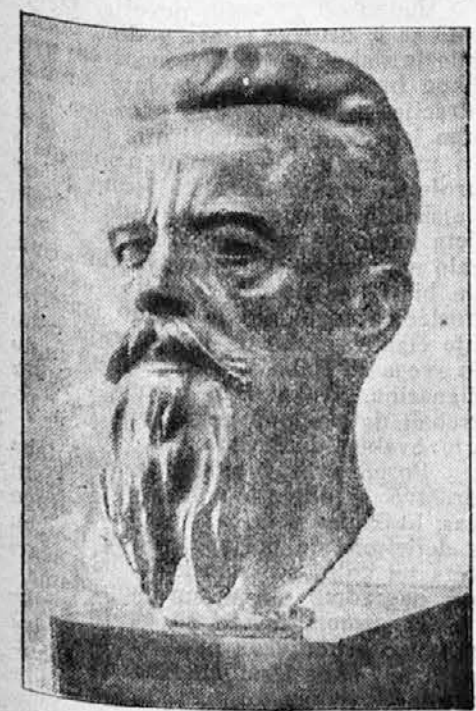
Za socialno-zdravstveni odsek je podal zanimivo poročilo br. dr. Frants Mis. Odsek je sodeloval na pokrajinskem zletu ter je med letom izvršil zdravniške preiskave nekaterih društev in tekmovalcev, zlasti ob priliki tekem na zletu in pri župnih izbirnih oz. okrožnih smučarskih tekmah. V svojem poročilu je predlagal, da se osvoje v župi samostojen socialni odsek, ki bo skrbel za izboljšanje položaja sokolskih pripadnikov. Predsednik narodnoobrambene odseka sodnik br. Jože Baričević je podal lepo poročilo o narodno obrambnem odseku ter poročal o sestanku narodno

IZ NAŠIH ŽUPA DRUŠTVA i ČETA

Župa Bjelovar

LIPIK. — Sokolsko društvo Lipik održalo je svoju glavnu godišnju skupštinu dne 28. januara 1934 godine uz veliko učešće članova i članica.

Starešina brat Orel Ante otvorio je skupštinu kratkim govorom, nakon čega je pročitana ovogodišnja poslanica bratskog Saveza, koja je pažljivo saslušana od prisutnih i popraćena burnim odobravanjem. Nakon toga podnešeni su iscrpni izveštaji braće funkcionera, koji su svi također pomno saslušani i jednoglasno prihvaćeni. Rad društva u ovoj godini bio je nešto slabiji, no svejedno je postignut vidan uspeh. Iza 10 časaka odmora, na predlog brata Almašia, birana je nova upra-

Jugoslovenska sokolska mafica

r. z. s. o. j.

Ljubljana, Narodni dom

nudja svim sokolskim jedinicama

Kip I polstarešine Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije brata Gangla

uz cenu od Din 100,—

Kip je iz gipsa, veličine 27 cm

obrambnih odsekov žup Dravske banovine, kjer se je določil kot sedež odseka v Mariboru. Pozival je skupno sodelovanje za narodno obrambnimi društvi zlasti pa posvečati društvom veliko pažnjo ob naših mejah.

V imenu revizijskega odbora je poročal brat Leo Franke, ki je pohvalil delovanje župne uprave, apeliral na točno plačevanje poškodbenega fonda, ter predlagal razrešnico, ki je bila soglasno s odobranjem sprejeta.

Knjigovodja brat Luce Strauss je nato prečital skrbno sestavljen proračun za leto 1934, ki izkazuje 147.100 dohodkov in toliko izdatkov, bil je tudi soglasno sprejet in odobren.

Župni načelnik brat Lojze Vrhovec je nato podal smernice in program dela v letu 1934, t. j. udeležba na pokrajinskih zletih v Sarajevu in Zagrebu, dalje o notranjem delu v telovadnicah in društvenih javnih nastopih in akademijah, kar so zborovalci soglasno odobrili. Pri predlogih župne uprave in edinic je bilo soglasno sprejeto 5 predlogov ZPO ter več stvarnih in amestnih predlogov sokolskih društev Borovnica, Sokol Ljubljana III in Vič.

Pri nato sledečih volitvah je bila soglasno izvoljena naslednja kandidatska lista: starosta dr. Josip Pipenacher, I. podstarosta Milko Krapež, II. podstarosta dr. Andrej Kuhar, načelnik Lojze Vrhovec, I. podnačelnik Ivan Prosenec, II. podnačelnik Jože Zolotar, načelnica Silva Boltavzerjeva, I. podnačelnica Marta Podpacova, II. podnačelnica Ada Kuharjeva, župni prosvetar Janez Pohar, tajnik Stane Flegar, blagajnik Anton Čotar, člani uprave: inž. Lado Beve, Leo Čebular, Lavoslav Dolinšek, Franjo Jereb, Bogomil Kajzelj, dr. Fran Kandare, dr. Franta Misi, inž. Albert Poženel, France Slana, Albin Smole, Danilo Šaplja, Luce Strauss, major Ivan Janc, namestniki: Ferdo Accetto, Jože Baričević, Jože Burja, dr. Josip Krevl, Metod Paternost, Ivan Tonja, Lojze Roš, Miroslav Urbas, France Vrečar, inž. Jože Završnik, Arko Ivan ml. (Ribnica), inž. Zdenko Kokalj (Polje), dr. Tomo Turato (Litija), nadzorni odbor: Lev Franke, Vinko Kocijan, dr. Josip Kunc, Janez Lozej, Franjo Tavčar (Rakek), namestniki: dr. Joško Arko (St. Vid nad Ljubljano), Anton Germek (Ježica), Anton Lovšin (Kočevje), France Rems (Vič), Alfonz Završnik (Vrhnika), častno razsodišče: dr. Vladimir Ravnihar, dr. Dragotin Treo, Josip Janša, Andrej Rape, Janko Blagajnc, namestniki: dr. France Lokar, Janko Bleiweis, Josi Zidarič.

Po volitvah se je brat starosta zahvalil vsem udeležencem za stvarno debato in zaključil ob 14. uri uspešno sokolsko zborovanje. — J. H.

GRAHOVO. — Naša četa je imela svojo lepo uspešno glavno skupščino dne 28. jan. t. l., ki se je izvršila ob polnočestvili udeležbi vsega članstva. Pokazala je veliko življenjsko silo naše čete. Poročila vseh funkcionarjev so izkazala velik napredek četnega delovanja v preteklem letu. Po podanih poročilih vseh funkcionarjev se je oglasil župni delegat brat Flegar, ki se je zelo laskavo izrazil o vsem našem delovanju v minulem letu, ter se zahvalil odboru, kakor tudi vsemu članstvu za uspešno delo in jih bodril še k delu v naprej. Dejal je, da takih poročil še marsikatera društva ne podajajo, kakor jih je podala naša četa.

Izvoljena je bila zopet stara uprava s starostom br. Globokarjem na čelu.

NOVI KOT. — Naša četa je imela 5-letno skupščino dne 28. jan. t. l. Skupščino je otvoril brat podstarosta Cimprič Jurij, ki je v kratkem govoru iznesel pomen skupščine. Glavni poročevalec je bil br. Komel, ki je podal točno sliko četnega delovanja v minulem letu in je tudi prečital poslanico bratskega Saveza. V imenu revizijskega odbora sta poročala brata Ješelnik in Mavrin, na kar se je dala staremu odboru razrešnica.

V novi odbor so prišli nastopni bratje in sestre: starešina Ješelnik Franc, st., namestnik Cimprič Jurij, načelnik in prosvetar Komel Alfonz, namestnik Ješelnik Jakob, načelnica in tajnica Komel Marija, blagajnik Ješelnik Franc, ml. Odbor in namestniki: Mavrin Anton, Cimprič Filip, Mohar Jože, Knavs Franjo, Pantar Alojz, Mavrin Filip, Poje Anton, ml. Revizijski odbor in namestniki: Mavrin Jurij, Ješelnik Jakob, Janeš Franjo, Poje Anton, st.

Novi odbor nam daje jamstvo, da bo naša četa in nadalje uspevala in širila svoje plodonosno delo med našim narodom.

Župa Maribor

MARIBOR. — III. župne smuške tekme. V nedeljo dne 4. II. 1934. so se vršile v okolici Slovenjgrada III. župne smuške tekme mariborske Sokolske župe. Tekmovalo se je ves dan. Dopolodne v smuku, popoldne v smuških likih. Proga je bila izpeljana s 1.164 m visokega Kernikovega vrha v dolžini 5.150 m. Za moški naraščaj je znašala dolžina proge 2.200 m, za članice 2.500 m.

Vremenske prilike so bile ugodne.

Rezultati: Člani: a) V smuku: Razred III.: 1. Čop Franjo (Maribor III) 13:18. 2. Cizelj Miro (Marib. Matica) 13:24. 3. Podbukovšek Sl. (Marib. Matica) 14:12. 4. Udir Rupert (Mežica) 15:17. 5. Tretjak Franc (Slovenjgradec) 15:23. 6. Potočnik Jurij (Slovenjgradec) 17:16. Razred II.: 1. Fric Franjo (Ruše) 12:56. 2. Harnold Pavel (Guštanj) 16:47. 3. Vilec Franjo (Studenci) 16:58. 4. Brezovnik Šim. (Slovenjgradec) 17:45. — Razred A. Starejši člani: 1. Dretnik Emerik (Mežica) 19:25. 2. Krivčenko Ivo (Mežica) 19:55.

Članice: 1. Veljak Zora (Slovenjgradec) 7:31. 2. Karat Marica (Ribnica) 8:20. 3. Dišnik Krist. (Ribnica) 8:25. 4. Cvetek Sonja (Marib. Matica) 10:10. 5. Stok Maruška (Marib. Matica III) 1:50. 6. Kronfogel Ada (Marib. Matica III) 12:20.

Moški naraščaj: Razred A: 1. Jerič Franc (Marib. I.) 3:57. 2. Vesnaver Svet. (Marib. Matica) 3:58. 3. Kranjčič Leop. (Maribor I.) 4:10. Razred B: 1. Faninger Aleks. (Marib. Matica) 3:33. 2. Gostenčnik Pet. (Guštanj) 3:42. 3. Škapin Vaso (Marib. Matica) 3:57.

b) V smuških likih: Člani: Razred III. I. Cizelj Miro (Marib. Matica) 0:58. 2. Čop Franjo (Maribor III) 0:59. 3. Podbukovšek M. (Marib. Matica) 1:04. 4. Potočnik Jurij (Slovenjgradec) 1:23. Razred II. I. Guttenberger J. (Mežica) 1:20. 2. Harnold Pavel (Guštanj) 1:23. 3. Tomažič Maks (Guštanj) 1:32. 4. Vilec Franjo (Studenci) 1:39.

Moški naraščaj: Razred A: 1. Gostenčnik Pet. (Guštanj) 1:03. 2. Koprivnik Jože (Mežica) 1:05. 3. Kolar Franc (Guštanj) 1:13. 4. Ule Mirko (Mežica) 1:18. Razred B: 1. Vesnaver Svet. (Mariborska Matica) 1:10. 2. Zmagaj Avgust (Črna) 1:11. 3. Jerič Franc (Maribor I.) 1:19.

Doseženi rezultati kar najbolje pričajo o izvešanosti naših sokolov-smučarjev, kakor tudi naraščaja. — Terenske prilike so bile razmeroma ugodne. Tekmovanje je poteklo brez večjih nezdov, zdravstvena služba je bila odlično organizirana.

Za brezhibno izvedbo tekme, kakor tudi za dobro preskrbo glede prenočišča in prehrane gre predvsem za službo Koroskemu sokolskemu krogu in Sokolskemu društvu v Slovenjgradcu. —

CVEN PRI LJUTOMERU. — V nedeljo, dne 14. januarja in 28. jan. 1934. je vprizorila četa v prostorih s. Cajh na Muti E. Ganglovo dramo »Sine«. Režijo je vodil br. Vunderl. Igralci so rešili svoje naloge prav dobro, dasi je imenovana drama težka.

DOLNJA LENDAVA. — V nedeljo dne 21. januarja se je vršil redni letni občni zbor Sokolskega društva Dolnja Lendava. V telovadnici meščanske šole se je zbralo lepo število bratov in sester, ki so z odobranjem poslušali poročila članov uprave. Brat starosta mgr. Šikič je uvodoma poudarjal močno zavest Sokola, ki jo sedanjí čas še posebno poudarja joče zahteva. Navajal je med drugim, da se je lendavski Sokol povzpela na prvo mesto obmejnih društev, tako v kulturnem kakor v nacionalnem pogledu.

Iz tajniškega poročila, ki ga je podal brat Zavašnik, je razvidno, da so vsi odseki storili svojo dolžnost v polni meri, vendar prednjači to leto prosvetni odsek, v katerem je deloval br. Kokalj tako odlično, da dobivajo sokolske odrede prireditve pravo umetniško obelje. Seje društvene uprave so se vršile redno. Vse dopisovanje se je redno sproti opravljal. Število članstva je v tem letu naraslo. Načelnik br. Dobernik je poročal, da so vsi oddelki redno telovadili in nastopali v vseh sokolskih prireditvah ne samo v našem mestu, temveč tudi drugod. Brat načelnik je ob zaključku poročila pokazal na veliko zlo s katerim se mora boriti ravno v tehničnem oziru društvo: v vsaj Lendavi namreč ni nikake telovadnice in se mora vsa telovadba vršiti po raznih šolskih sobah, kar pa pri tako velikem številu telovadečih ni izvedljivo. Vedno bolj se kažejo potrebe lastne telovadnice. Društveni prosvetar brat Mikuž je poročal, da je bilo prosvetno gibanje v društvu izredno živahno. Salonski orkester pod vodstvom br. Ljubiča, je priredil dva samostojna koncerta, drugače pa je sodeloval pri vseh sokolskih prireditvah. Predavanja za članstvo so bila prirejena, kakor tudi posebna predavanja za telovadeče članstvo. Tudi br. Zgur je kot blagajnik, podal razveseljivo poročilo. S številnimi prireditvami, s podporami in s sokolsko tombolo se je gradbeni fond znatno povečal. Po poročilu gospodarja br. Majzla je tudi vrednost inventarja znatno narasla. V imenu nadzornega odbora je predlagal br. dr. Pikuš razrešnico blagajniku in celotnemu odboru in pohvalil vestno in disciplinirano sokolsko delo.

Pri volitvah nove društvene uprave je bila brez vsakih sprememb sprejeta predlagana lista. Po večini so ostali v upravi vsi bivši bratje, le nekatere funkcije so bile sprazumno zamnjane. V letu 1934. bodo vodili sokolsko delo sledeči: starosta br. mgr. Šikič, podstarosta br. dr. Lipnjak, tajnik br. Gorišek, blagajnik br. Zgur, načelnik br. Šimonka, načelnica sestra

Kosmač, gospodar br. Zavašnik, odborniki: br. Dobernik, Bartl, Ljubiš, Jureš Lavra, Kokalj Mirko, Kokalj Marija, dr. Gruden, Majzelj.

Lepo uspel občni zbor je nato brat starosta zaključil s pozivom na nadaljnje sokolsko delo.

DORNOVA. — Na Svečnico, dne 2. februarja ob 15. uri so prvi igralci naše čete nastopili na odru. V režiji brata profesorja A. Ingoliča so uprizorili Golarjevo trodejanjo »Vdova Rošlinka«. Igralci so svoje vloge dobro obvladali, posebno se je odlikovala Rošlinka, ki je prvič nastopila na odru ter svojo vlogo kot vdova Rošlinka res prav dobro izpeljala.

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU. — Naš Sokol je imel 14. t. m. svoj letni občni zbor ob navzočnosti lepega števila članstva. Med važnejšimi prireditvami preteklega leta je omeniti akademijo 1. decembra, Miklavžev večer in Silvestrovo s čajanko. Vse te prireditve je spremljal lastni tamburaški zbor. Nova uprava je v glavnem ista, le mesto načelnika je sprejel br. Golar, mesto podnačelnice sestra Repova in mesto knjižničarke sestra Kosijeva. Nova uprava je začela tudi z intenzivnim delom. Dne 11. februarja bo uprizoril dramski odsek veseligr »Rodoljub iz Amerike«. Uprizoritev bo pri g. Hanžekoviču popoldne ob 5. uri. Vabimo vse prijatelje Sokolstva.

RIBNICA NA POHORJU — JOSIPDOL. — Na Svečnico smo izvedli krasno smučarsko tekmo, ki jo je vodil vadiatelj smučarskega odseka brat Žolnir, okrog katerega se je zbralo letos že 64 smučarjev (1932 le 18, 1933 že 42 sm.). Rdeče modri risi v meter visokem snegu, so zvalili ta dan v kljub hudemu mrazu vse vaščane k cilju na Dornikovo ravno (715 m). Mlajša moška deca, deklice in članice so se trudile za prvenstvo na progi preko gladkega Potočnikovega polja okrog Ribnice in so pokazale posebno članice že toliko spretnosti, da bo možno v bodoči zimi izvesti tudi z njimi krmarsko tekmo po gorskih rebrih že najmanj iz višine 1300 m! Proga članskega teka na daljavo 17 km, bi bila morala teči od Velike kope mimo Senjorjevega doma do Ribnice, pa so nas ne-pričakovano ustavili v planini nevzdrižni severni vetrovi in nas prisilili, da smo se vsi premraženi in invari skrih v zavetje debelo zakidanih smrek Črnega vrha, v višini 1543 m, odkoder je startala št. 1 že ob 13. uri. Toda Velika Kopa bo naša! Na preostali 13 km progi so vodili člane risi preko prelaza Tratie na planoto Šavja (1535 m), od tu pa smo zakrnili po dolgem strmcu planinskih goljav skozi zamedeno globačo proti Lepenarci (start moške dece I, 1150 m) in po novi smučarski gozdni cesti mimo Vizmanove žage (start m. dece II) do vasi. V dobri uri so prišli na cilj vsi tekmovalci brez nasreč, le 2 sta ozebla v planinskem ostrem pišu. V tem višinskem kopistem svetu, ki se razteza preko obsežnih, zmerno valovitih in zamedenih travnikov nad 30 km daleč in ki ga veže z našo Ribnico nova 11^a padajoča občinska cesta, bi se lahko vršile vse župne in celo savezne tekme, ki bi se razvile radi divnih terenov in plemeniti borbo za prvenstvo, ne pa v odvratnost do tekmovalca, ki jo povzročajo v zadnji dobi tolikokrat proge, izpeljane po neprimernih krajih! In v teh odsojnih legah so zasedli v tem letu prva mesta: Člani: Oder Andrej (30.40 sek), Ladiček Lojze 31.14 sek; naraščajniki: Dešnik Franc, Plevnik Ivan; članice: Dešnik Kristina, Karat Marija; m. deca I: Radihov Ivan, Maurer Ferdo; m. deca II: Plevnik Maks, Osrajnik Joža; m. d. III: Vonšek Peter in Herzog Dušan; deklice: Herzog Roja in Mlakar Tončka. V dobrem razpoloženju je še nagovoril smučarsko četo domači župan, starosta brat Janko Zabovnik in obljubil podporo od strani občine za nakup nagrad.

SLOVENJGRAD. — Pretekli petek je naš Sokol priredil lep poslovilni večer podnačelnici sestrji Hildi Krajevici, ki je stopila v zakonski stan in zapustila naše društvo radi preselitve v Ševnico na dom daleč znanega narodnjaka br. Cimperška. Prišne besede ji je izpregovoril starosta brat Zveznikar in poudaril, da naj bo odhajajoča sestra še vnaprej tako delavna Sokolka, kakor je bila doslej. Zdel ji je mnogo sreče v zakonu. V verzih se je poslovil od odhajajoče sestre v imenu smučarskega odseka br. Martelanc, v imenu dramskega odseka pa dr. Mrovlje. Razvila se je res prirska zabava, ki je pokazala, kako priljubljena je bila sestra Hilda. Pri poslovilnem večeru se je nabral znesek 350 Din za Sokolski dom.

SV. LENART V SLOV. GOR. — V soboto dne 27. januarja 1934. se je vršil v Sokolskem domu redni občni zbor našega društva. Zbora se je udeležilo 75 članov, članice in naraščaja. Uvodoma je pozdravil starosta br. Dr. Gorišek prisotnega župnega prosvetarja brata Lintnerja. Nato se je spominjal v toplih besedah umrlih bratov Dr. Tavžlja in A. Potrča. Sledila so poročila društvenih funkcionarjev. Iz njih sledi, da šteje društvo 216 pripadnikov; telovadečega članstva, naraščaja in de-

ce je bilo 121. Prednjaški zbor šteje devet članov. V društvu delujejo prosvetni odbor, dramski in pevski odsek. Stokovna knjižnica ima 629 knjig, zabavna pa 596 knjig. Društvo se je udeležilo korporativno vseh telovadnih nastopov svojih čet v okrožju. Dne 12. avgusta se je vršil okrožni zlet pri Sv. Lenartu. S tem zletom je bila združena proslava 25. letnega društvenega jubileja.

Župne razstave ob priliki »Mariborskega tedna« se je udeležilo naše društvo z lepo zbirko fotografij, značk, diplom itd. Pri volitvah je bil v celoti izvoljen zopet stari odbor z bratom dr. Goriškom na čelu. Nato se je vršila svečana zaobljuba na novo sprejetih članov in članic. Po končanem dnevnem redu je pozdravil zbor kot župni delegat župni prosvetar brat Lintner. Ob tej priliki je imel prav zanimivo predavanje. K sklepu je brat društveni prosvetar v kratkih besedah orisal 25. letno poztvotvalno društveno delovanje našega brata staroste in načelnika. Ves občni zbor je pokazal, da vrši naše društvo prav uspešno svojo nacionalno in vzgojno poslanstvo ob naši severni meji.

CVEN. — Dne 19. jan. se je vršil lepo uspeh občni zbor čete. Uprava čete je imela v l. 1933. 7 sej, tehnični odbor in prosvetni odbor pa po 3 seje. Število članstva znaša: članov 19, članice 16, moške dece 8, ženske dece 12, skupaj 55 pripadnikov, od tega telovadečih članov 8, članice 10. Četa se je udeležila več telovadnih nastopov. Četa je priredila dve dramski prireditvi. Predavanja so bila 4, nagovori pred vrsto 19. Dohodkov je bilo Din 1.891, izdatkov Din 1.480, tako da znaša stanje blagajne Din 410. Število došlih dopisov 154, odposlanih 67. Splošno je bilo delovanje čete v minulem letu zadovoljivo. Uprava za 1934. leta je sestavljena tako-le: starosta Lipša Matija, podstarosta Puconja Branko, načelnik Rajh Dušan, načelnica Kuharič Irma, prosvetar Vunderl Matej, blagajnik Macun Janko, matrikarica in knjižničarka Gselman Rožica.

MALA NEDELJA. — Dne 14. januarja se je vršil občni zbor naše čete. Uprava čete je imela v 1933. letu 13 sej. Večkrat so se vršile tudi seje posameznih oddelkov, ki so: tehnični, dramski, prosvetni, godbeni, pevski, strelski in kolesarski. Dramatski odsek je uprizoril več iger. Člani so imeli telovadbo v 43 telovadnih urah s povprečno udeležbo 14. Članstvo se je udeležilo več nastopov. Članice so vadile v 37 telovadnih urah s povprečnim številom 7. Četa je priredila dne 9. julija 1933 svoj javni telovadni nastop. Moški pevski zbor šteje 18 članov. Godba na pihala, katere se je v zadnjih mesecih zvišala na 27 godcev, je imela redno najmanj dvakrat tedensko vaje. Važno izobraževalno delo vrši četa tudi potom knjižnice, ki šteje prav lepo število različnih knjig. Predavanj in nagovorov pred vrsto je bilo 19. Število pripadnikov čete z dnem 14. I. 1934 znaša: članov 75, članice 21, moš. naraščaja 23, ženskega naraščaja 18, moške in ženske dece 65, skupaj 202, to je 23 več, kakor v začetku leta 1933. Denarnih prejemkov v letu 1933. je bilo Din 15.753, izdatkov Din 15.659, stanje blagajne Din 94. Četa si je nabavila v minulem letu najpotrebnejše orodje.

Občnemu zboru čete je bila predlagana sledeča uprava: starosta Čeh Ivan, podstarosta Spindler Franc, načelnik Kapun Vinko, načelnica Majhen, prosvetar Golob Edo, tajnica Jenčič Nada, blagajnik Prejac Stanko, predsednik godb. odseka Prelog Janko, predsednica dramskega odseka Kosi Milica. Uprava je ostala v glavnem neizpremenjena, odstopil je le marljiv sokolski delavec br. Senčar Slavko in to radi bolezní.

SV. DUH NA STARI GORI. — Dne 14. januarja se je vršil občni zbor čete. Uprava je imela v letu 1933. pod vestnim vodstvom staroste br. Klabasa Ivana 6 sej. Četa je priredila 2 dramski predstavi. Člani so imeli telovadbo v 48 telovadnih urah s povprečno udeležbo 8. Prav pridno so vadile tudi članice ter moška in ženska deca. Četa se je udeležila več telovadnih nastopov. Pred vrstami in celokupnim članstvom so se vršila številna predavanja. Četa ima tudi dober mladinski pevski zbor. Dohodkov je bilo Din 4.521.75, izdatkov pa Din 4.061, tako da znaša stanje četne blagajne Din 460.75. Število pripadnikov čete znaša: članov 25, članice 15, moškega naraščaja 3, ženskega naraščaja 2, moške dece 10, ženske dece 15, skupaj 70. Občni zbor čete je predlagal sledečo upravo: starosta Horvatič Andrej, podstarosta Zajdela Franc, načelnica Vrnjak Klara, podnačelnica Verzel Franja, tajnica Grosman Ida, prosvetarka Trebše Ida, matrikarica Martinčič Matilda, gospodar Škerjanec Franjo.

SV. DUH NA STARI GORI. — Naši igralci so uprizorili dne 28. januarja tridejansko komedijo »Gospod svetnik«. Vse vloge so bile srečno porazdeljene in so jih igralci brez izjeme izvedli v veliko zadovoljstvo vseh gledalcev, ki jih je bilo tokrat polna dvorana. Igralci so s svojim izvajanjem izabljali salve smeha.

Igro je režirala s. prosvetarica.

Župa Mostar

ČAPLJINA. — Dana 21. januarja održana je godišnja glavna skupščina Sokolskega društva Čapljinca, koja je započela s raznim nespornostima, a svršila s odličnim uspehom, jer su se na skupštini raščistila sva pitanja. Ustanovilo se, da je rad odbora bio obilan i u svakom pogledu ispravan. Nova uprava izabrana jednoglasno, a članovi su se razišli sa skupštine s oduševljenjem i verom, da će nova uprava voditi društvo daljnim uspesima.

Iz izveštaja funkcionera o radu u prošloj godini videlo se, da je društvo u administrativnom pogledu radilo vrlo dobro, da je financijski stalo odlično, jer pored troškova oko održavanja prostorije i velike najamnine, društvo nema nikakvih dugova, a povećalo je fond za gradnju doma za 12.000 dinara tako, da danas ima gotovinu od 100.000 Din. — Tehnički rad društva bio je bolji nego preprošle godine, društvo je ispunilo program, koji mu je odredila župska skupština, učestvovalo je na priredbama okolnih društava i sletu u Ljubljani, a priredilo je i svoju god. javnu vežbu s vrlo dobrim uspehom. Prosvetni rad bio je prilican, a posebni rad društva bio je obraćen svojim šest četa i osnivanju nove čete Višići. Taj rad je bio vrlo obilan i naporan, ali i s dobrim uspehom. Svi su izveštaji primljeni bez primedbe.

Nova uprava sastoji se u glavnom od starih prokušanih sokolskih radnika i to: starešina br. Dimitrije Šotra, zamenik br. Franjo Storeli, načelnik i ref. za čete br. Mitar Šarović, načelnica sestra Anka Novak, tajnik br. Fazlija Čiber, prosvetar br. Salih Nović, blagajnik br. Muhamed Ljutović, statističar br. Mehmed Zulić, gospodar br. Ljubo Đikov, dr. lekar i pov. za trezvenost br. dr. Nikola Princip, te odbornici poznati Sokoli iz našeg mesta.

GABELA. — Naša četa održala je svoju redovnu glavnu godišnju skupštinu dana 14 I o. g. Skupština je počela u 8 sati u jutro a otvorio ju je starešina br. Frano Pović, koji je pozdravio izaslanike bratskog Sokolskog društva Čapljinca braću dr. Nikolu Principa i Boška Šutala. Nato je tajnik br. Iv. Gutić pročitao poslanicu br. Saveza. Svi izveštaji funkcionera čete primljeni su bez primedbe. Dr. Nikola Princip govorio je o radu i uspehu čete, te je zahvalio odbornicima, koji su ustrajali u radu da četu podignu na zavidnu visinu. Nakon razrešnice staroj upravi prešlo se je na biranje nove u koju su ušli: starešina br. Frano Pović, upravitelj osn. škole; zam. starešine dr. Mendropa; tajnik Iv. Gutić; blagajnik I. Šakota; načelnik B. Vulić; zam. M. Korda; prosvetar I. Krtačić; knjižničar D. Golo. Odbornici S. Lojzur, K. Sočević, Z. Golo, R. Rotković, S. Zurič, S. Krizanović i D. Toren.

Skupština je protekla u najvećem redu.

GACKO. — Dne 28. januara o. g. održalo je Sokolsko društvo Gacko svoju redovnu godišnju skupštinu. Iz izveštaja, koje su podneli pojedini funkcioneri, vidi se vrlo obiman rad toga društva, koje deluje u jednom kraju gde je sokolska organizacija možda najraširenija u našoj državi. Jer Gatački srez ima na 14.000 stanovnika: 20 sokolskih jedinica i preko 1.000 pripadnika.

Sokolsko društvo Gacko ima 13 četa. Članovi odbora su obišli te čete ukupno 176 puta i prevahili svega 4712 kilometara. Društvo je u tu svrhu iztrovalo svega 308 dinara, a sve ostale troškove nosili su sami delegati. Jedan odbornik je prevalio 1.008 kilometara, a ostali između 600 i 100 kilometara. Išli su većinom pešice i na konju, jer su čete udaljene od središta društva od 8 do 30 kilometara.

Svih 13 četa održalo je u 1933 god. 520 sednica, 229 predavanja, 111 sela i zabava, imale 29.800 Din u gotovinu, 2934 komada knjiga, a toga je pročitano 2257 komada. Zasadile su u prgod. 711 komada voćaka i 5570 kg raznih semena, u hambaru imale su 4320 kila žita.

Jedna od najvećih nevolja, sa kojom se je društvo čitave godine borilo, bilo je slabo stanje blagajne. Radi velikog broja četa i razgranate administracije, društvo je bilo izloženo velikim izdacima, a pomoći nije bilo skoro ni odakle. Po mesnim prilikama i brojnom stanju članstva jedno je od najslabijih društava, a po radu i broju četa jedno od najjačih, društvo je moralo neprestano da povećava članarinu, ne bi li bar nekako pokrilo rashode. Posledica toga bilo je stalno ispišivanje članova, tako da je na kraju ostalo svega 58 članova, koji plaćaju punu članarinu. Svakako bi i župa i Savez trebali da poklone neku zasebnu pažnju ovakim društvima.

Pored svih uobičajenih priredaba društvo je održalo veličanstven javni čas, utakmice četa, ali i jedno i drugo s deficitom, te poljoprivrednu izložbu četa na kojoj su izlagala 92 izlagača i svi nagrađeni skromnim nagradama. U samom mestu su skoro svake sedmice priređivana predavanja, a dva puta je i župa izašljala kmo sa sokolskim filmovima.

ROSIJA - FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

Godina 1934 počinje u znaku spremanja za sarajevski slet i intenzivnog rada na zadruštvu. Došao je čas, kad se već mora pristupiti osnivanju za sad bar mlekarskih zadruga, koje su najpotrebnije za ovaj kraj. Iza velikog idejnog spremanja treba prelaziti i na praktičan zadrudni rad. To su u stanju učiniti jedino Sokoli i sve su oči uprte u njih!

Godišnja skupština je protekla u najboljem redu, te je izabran novi odbor u koji su ušli: starešina brat Lazo Jeftanović, trgovac; zamenik brat Niko Kvezić, sreski načelnik; načelnik brat Todor Starović, činovnik; načelnica sestra Mara Miletić; prosvetar brat dr. Novak Lojović, lekar; tajnik brat Nedo Pičeta, učitelj i t. d.

R. G.

KONJIC. — Godišnje skupštine sokolskih četa Sokolskog društva Konjic. Dne 28. januara ov. god. održale su Sokolske čete Bijela, Ostrožac i Jablanica svoje godišnje skupštine. — Ispred društva Konjic prisustvovali su skupštinama izaslanici: U Jablanici br. ing. Robert Poper, Avdo Sofić i Jovan Bavić, u Ostrožcu Lazo Pavlić i dr. Makso Kozinc, a u Bijeloj Avdo Sofić i Geza Ludvig. Sve tri skupštine bile su odlično posećene i protekle su u najboljem redu.

Iz podnešenih izveštaja proizilazi, da su Sokolske čete potpuno postigle svoj cilj i mnogo doprinele kulturno-ekonomskom i prosvetnom podizanju sela.

Nakon održanih skupština održali su izaslanici Sokolskog društva prigodna predavanja o ulozi sokolskih četa na podizanju sela i dali upute četama za buduću rad. Osobito im je stavljen u dužnost, da se kod svih članova četa pored akcija za brojnije sudelovanje na sokolskim sletovima u Sarajevu i Zagrebu, kako bi se što jače manifestirala snaga Sokolstva i Jugoslovenstva. Naročito je preporučeno, da se povećaju broj vežbača, koji će zajednički s vežbačima svih sokolskih četa na području Sokolske župe Mostar zajedno istupiti s posebnom vežbom za sletove.

KONJIC. — Godišnje skupštine sokolskih četa. Dne 4. o. m. održane su godišnje skupštine Sokolskih četa u Podorašću, Bradini, Kuli, Čičevu, Borcima i Glavatičevu.

Ispred Sokolskog društva iz Konjic prisustvovali su izaslanici braća Salem Repovac i Alija Čolić u Podorašću i Bradini, a u ostalim četama braća Avdo Sofić i Božidar Adžić.

Sve skupštine bile su brojno posećene i protekle su u najboljem redu. Iz podnešenih izveštaja opaža se znatan napredak kod svih četa. Ovo se ima pripisati disciplini i sokolskoj svesti članova. Naročiti napredak u svakom pogledu pokazao se kod Sokolske čete u Borcima.

U novu upravu za godinu 1934 birani su kod svih četa većinom svi stari članovi odbora, jer su kod svojih članova stekli poverenje i priznanje za njihov uspešan rad.

OSTROŽAC. — U nedelju 4 februara održala je Sokolska četa u Ostrožcu svoju redovnu glavnu godišnju skupštinu uz učestvovanje mnogobrojnog članstva.

Skupštinu je otvorio lepim pozdravim govorom zamenik odsutnog starešine brat Čurić, podeljujući svakom odborniku reč u svrhu iznošenja svojih izveštaja, koje je skupština usvojila jednoglasno i bez ikakvog prigovora. Izveštaji su bili jasna slika rada čete u prošloj godini i iz njih se je moglo videti da je ova četa znatno napredovala.

Posle podnešenih izveštaja prešlo se na izbor nove uprave, u koju je unišao gotovo ceo stari odbor na čelu sa starostom bratom Ilijasom Musićem, zamenikom starešine M. Čurićem, tajnikom M. Kamerićem, blagajnikom Radićevićem, drugim blagajnikom B. Tulićem, načelnikom M. Masalom, načelnicom s. Masal, prosvetarom i pročelnikom streljačke sekcije A. Jabučanom s ostalim odbornicima: H. Repovcem, S. Ljubin, O. Babić, S. Avramović.

Posle izbora nove uprave uzeo je reč delegat društva Konjic brat dr. M. Kozinc, koji je u svojem govoru ocenio značaj i ulogu Sokolstva, kojim je palo u dužnost, da ono svojim radom posvećuje naš narod, da ga ekonomski obogaćuje i pridigne na stepen ostalih kulturnih naroda. Laskavo se izražuje o radu odbora i molji braću, da nastave i istraju u svom svetom radu.

UBOSKO. — Uz mnoge priredbe, koje priređuje naša četa, proslavljena je i 130. godišnjica I srpskog ustanka, koja je po svojoj zamašnosti, obimu i uspehu prevazišla sve dosadnje priredbe.

Pred punom salom gostiju sa strane i meštana svečanost je otvorena drž. himnom, koju su pevali članovi čete. Potom je tajnik čete, br. Ilija Mićeta, pozdravio prisutne, objasnio im ukratko značaj proslave i dao reč br. Cedo-

miru Kosiću, učitelju, koji je u vrlo lepom i opsežnom predavanju izneo tadašnje teško stanje Srba pod Turcima, neminovnost bune i historijsku ulogu i značaj velikog Vožda u prvom ustanku. Sva izlaganja predavačeva prisutni su pratili s velikom pažnjom, te su ga na kraju pozdravili burnim aplauzom. Zatim je vrlo efektno i osećajno deklamovala »Naša Otadžbina«, »Mač i pero«, od Šantića učenica Građanske škole Sava Čuk. Recitacije: »Plava grobnica« od Bojića i »Jugoslavija«, od Filipovića, dobro su izvela školska deca. Posle pevanja »Neka živi Jugoslavija«, članovi čete i deca dobro su izveli ritmičke vežbe i simboličku skupinu: »Zahvalnost Karadorku«. Iza odigranih dvaju monologa i jedne Pecijine šale, Komad Radovan otpjevao je uz gusle narodnu pesmu: »Buna protiv dahijaa«. Program je završen uspešnim pozorišnim komadom »Prvi srpski ustanak«, od Sretenovića, koji su vrlo dobro odigrali članovi čete. Sve tačke programa izvedene su skladno i na opšte odobravanje i zadovoljstvo, a nakon toga nastalo je opšte narodno veselje.

Župa Niš

RUDNIK RTANJ. — Sokolsko društvo Rudnik Rtanj održalo je godišnju skupštinu 4 februara 1934 god. Skupštinu je otvorio starešina br. Alfred Herman pozdravivši Nj. Vel. Kralja, starešinu Sokola Nj. Vis. Prestolonaslednika Petra i ceo Kraljevski Dom.

Posle pročitane poslanice SSKJ pročitali su društveni funkcioneri svoje izveštaje, koji su primljeni s odobravanjem. Iz izveštaja vidi se, da se pored redovnog telesnog vežbanja sviju kategorija, vrlo lepo razvija rad i u ostalim otkosima.

Društvo broji 93 člana, 23 članice, 16 naraštaja i 40 dece, a ima sledeće otkose: dramski, muzički, pevački i smučarski.

Na predlog nadzornog odbora data je staroj upravi razrešnica i pristupilo se izboru nove uprave. Većina članova stare uprave izabrala je ponovo, a od novih članova ušli su u odbor ovi: sestre Vleček i Mozer i braća Gregl, Novotny, Pernat, Šraj, Todorović, Ilić, Kužnik, Miletić, Pirc, Pikelj i Kuksin.

Pročitali su i zapisnici glavnih skupština četa u Rujištu, Ilinu i Mitrovu.

Nova uprava namerava da u toku ove godine podigne svoj sokolski dom, koji će biti ne samo centar sokolskog rada ovog društva i njegovih četa, već i kulturno nacionalno žarište za čitavu okolinu. Dom ima da se podigne nad letnjim sokolskim vežbalištem, opkoljenim sokol, parkom u divnoj prirodi podnožja samog vrha Rtnja.

Posle kraće diskusije o raznim tekućim pitanjima skupštinu je zaključio br. starešina zahvalivši se na ponovu mu datom poverenju i zamolio braću i sestre, da novu upravu i dalje potpomognu u njenom radu, dajući im jamstvo, da će društvo u tom slučaju moći zbilja otvoriti ore težnje, koje su predate upravi na izvršenje.

Sokolska disciplina, koja je vladala za celo vreme skupštine, pravi utisak da članstvo svojom visokom sokolskom svesću iskreno pomaže svoje vodstvo.

Župa Novi Sad

MARTONOŠ. — Dana 14 januara ove godine u 2 sata po podne Sok. društvo Martonoš održalo je u sokolici svoju redovnu glavnu skupštinu, koja je protekla u najboljem redu. Pored ostalih predmeta na dnevnom redu bio je i izbor nove uprave, revizora i suda časti za 1934 godinu. Sva prisutna braća i sestre i ovom prilikom pokazali su jedinstvenu slogu i sokolsku svest i izabrali su ponovo staru upravu s vrlo malim izmenama i to onima, koje su se morale učiniti, jer je od toga zavisio dalji uspešan rad u društvu. Izabrali su sledeći: za starešinu Mraović Marko, za zam. starešine Otašević Blaže, za tajnika Bačanov Paja, za načelnika Mandadžić Miloš, za zam. načelnika Belanov Radijov, za načelnicu Belančić Velinka, za zam. načelnice Isakov Katica, za prosvetara Kozarski Milenko, za lekara dr. Popović Cvetko, za blagajnika Belanov Filip, za statističara Petrić Stevan, za članove uprave: Vučić Mita, Lišić Miloš, Račin Dura, Kojić Jaša i Tešić Vladimir, za zam. članove uprave: Bandin Radovan, Zivini Milorad i Matić Radijov, za revizore: Eremić Milorad, Katon Kalman, Rozenberg Samuil, za zam. revizora: Petrić Dura i Congradac Ljubomir, za članove suda časti: Congradac Veljko, Eremić Danča, Grubanov Momčilo, Vučić Dušan i Bakalić Nikola, za zam. članova suda časti: Ardalović Dragutin, Vujanović Obrad i Eremić Dura.

Kao izaslanik bratske Sok. župe Novi Sad prisustvovala je br. Vilić Marko, savezni prednjak i član T. O. župe, koji je izjavio svoje zadovoljstvo o slozi i radu skupštine.

Izbor sadanje uprave društva jamči nam, da će društvo u ovoj godini pokazati vidne uspehe u sokolskom radu. M. M.

PETROVARADIN. — Sokolsko društvo u zajednici sa školom J. J. Štrosmajera u Petrovaradinu, priredilo je dne 4 februara 1934 god. svečanu akademiju u čast biskupa J. J. Štrosmajera.

Nakon uvodne reči i pozdrava br. starešine V. Viševića i deteta, otpjevao je dečji hor Štrosmajerovu koračnicu. Zatim je brat prosvetar Stanislav Preprek govorio o Štrosmajeru. Govor brata Prepreka oduševljeno je pozdravljen od prisutnih. Zatim je nastavljen bogati program igrokazom »Slava J. J. Štrosmajeru« u kome su deca ispričala ceo njegov život i odala mu ganutljivu detinju poštu. Također je izgovoreno nekoliko značajnih deklamacija. Sokolski podmladak izveo je dve vežbe: ženska deca dražesnu i slikovitu »Igru suncobranima«, a muška deca junačke »Vežbe i kola«, precizno i sigurno. Muški mladi naraštaj izveo je »Vežbe petorice«, a stariji naraštaj »Skupine šestorice« vrlo dobro. Članice i ženski naraštaj izveli su ritmičku vežbu s pevanjem »Na bunaru« vrlo skladno i dopadljivo, pa je na opšti zahtjev ponovljena. Članovi su izveli duge i teške »Vežbe petorice« lepo, ali muzička pratnja tim vežbama ništa ne odgovara.

Akademiju je završena vrlo dirljivom, simboličkom slikom »Jugoslovenski vojnici« u kojoj je oživilen prizor iz svetskog rata.

Župa Osijek

OSIJEK. — Društveni prednjački ispit položili su u Vukovaru 21 jan. 1934 braća: Pavlović Dragutin iz Sida, Nenić Ilija iz Erdvika, Gvozdanović Stevo iz Vukovara.

BANKOVCI. — Dana 2 februara t. g. priredila je četa Bankovci s matičnim društvom Ferićanci u Ferićancima Štrosmajerovu akademiju sa sledećim programom: 1) Sokolski pozdrav — pevao troglasno podmladak. 2) Domovina — deklamacija. 3) Narodna himna — pevao troglasno podmladak. 4) Ženska deca: proste ljubljanske vežbe. 5) Neka živi Jugoslavija — pevao troglasno podmladak. 6) Ženski naraštaj: sarajevske proste vežbe. 7) Oj leti sivi sokole — pevao troglasno podmladak. 8) Muška i ženska deca: sarajevske proste vežbe. 9) Soko sam — pevao troglasno podmladak. 10) Ženski naraštaj: ples s ružom. 11) Naraštajska himna — pevao troglasno podmladak. 12) Članovi: sarajevske proste vežbe. 13) Hajte braćo, hajte sestre — pevao mešoviti zbor. 14) Članovi Ferićanci, vežbe na spravama i 15) Sokolski pozdrav — pevao podmladak.

Iako je mesto Bankovci udaljeno od Ferićanaca 5.5 kilometara ipak su braća i sestre već u 7.30 časova stigli u Ferićance sa svojim načelnikom i prosvetarom br. Rudolfom Šunkom.

U 8 sati starešina Sokolskog društva Ferićanci pozdravio je sve prisutne, a naročito braću i sestre iz Bankovaca, te im razložio važnost proslave, što su prisutni pomno saslušali.

Program je izveden na opće zadovoljstvo prisutnih, pa se može reći da je moralni uspeh iznad očekivanja.

BROD BRDO. — Sokolska četa Brod Brdo proslavila je na svečan način zajedno sa školom dan velikoga vladice Štrosmajera. Najpre je otpjevana državna himna, a zatim je prosvetar sestra I. Kikerež održala predavanje o životu i radu toga velikog jugoslovenskog apostola. Posle predavanja deklamovane su pesme »Pozdrav«, »Molitva Sokolice« i »Jedne jesenje zore«, te odigran dečji igrokaz u 1 čin od Vidovgradskoga. Poset bio je odličan.

Posle proslave održano je dečje selo.

LOVAS. — Sokolska četa s Jugoslovenskom čitaonicom u Lovasu priredila je proslavu biskupa Štrosmajera. Pre podne prisustvovalo se sv. misi, a iz crkve se u povorici krenulo u školu gde je održana svečana sednica. Na istoj je br. Dumić Branislav govorio o Štrosmajeru kao Jugoslovenu, a deca su deklamovala prigodne deklamacije.

Uveče je priredena akademija na kojoj je pevački zbor čete pevao Sokolski pozdrav — Pašcan, Slovenac, Srbin i Hrvat — F. S. Vilhar, Mladost — Mitojević, Pevajmo braćo — Đorđević i prikazan komad »Zla žena«. Prisutna publika burno je pozdravila svaku tačku.

Župa Split

MAKARSKA. — U drugoj polovici januara održana je glavna godišnja skupština našeg Sokolskog društva s uobičajenim dnevnim redom. Skupštini je pretsedao starosta brat Marin Novak. Funkcioneri su podneli izveštaje, iz kojih proizilazi, da je naše društvo — 40 godina staro — ponovno oživelo i da radi onim istim članom kojim je i pre radilo. Sve kategorije članstva vežbale su ukupno 485 sati, a broj vežbača iznosi 7859. Društvo je

održalo 4 akademije. Sudelovalo je na sletovima u Splitu, Sušaku i Ljubljani. I na prosvetnom polju bilo je dosta urađeno. Kroz prošlu godinu dano je u svemu 7 preštava, koje su bile dobro posećene. Društvena knjižnica povećala se je za 274 knjige tako, da danas ima u svemu 807 knjiga.

Finansijsko stanje našeg društva prilično je loše, usled hipotekarnog zajma za gradnju društvenog doma. — To dugovanje iznosi 237.000 Din, a ukupni dugovi 291.000 Din — a to i jest glavna zapreka, zašto se društveni rad ne može da razvija u onoj meri, u koliko bi bilo poželjno. — Društvo broji 134 člana i 37 članica.

Izveštaji brata starešine i pojedinih funkcionera bili su jednoglasno primljeni i odobreni — i podeljen apsolutorij staroj upravi. U novi upravni odbor bila su birana sledeća braća: starešina Novak Marin, potstarešina J. Pavlinović, načelnik J. Mladinov, prosvetar R. Radovanović, tajnik M. Drezga, blagajnik I. Boški, zapisničar H. Katunarić, gospodar J. Antonini. — Drugi odbornici su: Z. Klarić, S. Batošić, N. Srzić, Z. Panić i J. Jurišić. Revizori: dr. Kl. Puharić, H. Urđević i N. Drvić. Časni sud: dr. I. Vela, dr. P. Negrini i dr. I. Zanki. — U pozorišnu sekciju birani su N. Protić, pročelnik; P. Moravec, režiser; A. Glavina, I. Boški i M. Drezga.

Skupština je donela principijelan zaključak, da se svečano proslavi 40 godišnjica osnutka našeg društva i posveta društvene zastave.

Starešina brat M. Novak zahvalivši se braći na poverenju pozvao je braću na intenzivan rad u društvu i pozdravlja prisutnu braću.

Sa skupštine bili su upućeni pozdravni telegrami: Nj. Vel. Kralju Aleksandru I, banu Primorske banovine dr. J. Jablanoviću i Savezu SKJ.

U krilu našeg društva osnovana je i Sokolska četa u Tučepima.

MAKARSKA. — Po svom ranijem običaju naše je društvo i ove godine upriličilo »Svetosavsko veče« u prostorijama svoga doma. Proslava se je sastojala iz proslava o životu i radu Sv. Save, koji je održao brat R. Radovanović, jedne deklamacije — Z. Šimića naraštajca — i nastupa muškog i ženskog naraštaja.

Pozorišna sekcija odigrala je šaljivu igru: »Bengalski tigar«, koja je vrlo dobro uspešla.

Izvedba vežaba uopće — a specijalno izvedba živih slika muškog naraštaja — može da služi na čast društvenim funkcionerima tehničke sekcije.

Župa Sušak - Rijeka

DELNICE. — Sokolsko društvo u Delnicama završilo je svoj rad u 1933 god. priredbom akademije dne 6 januara 1934 god. Akademija je vrlo dobro uspešla, a nastupile su — u 9 tačaka — sve kategorije.

Drugog dana t. j. 7 januara održana je glavna godišnja skupština, na kojoj su svi funkcioneri podneli iscrpljive izveštaje. Rad društva u godini 1933 bio je obilan, a najveća pažnja bila je posvećena izgradnji Sokolskog doma. Uz pripomoć bana Savske banovine br. dra Ive Perovića, te građanstva i članstva uspeo je društvo da sakupi dovoljno sredstava, da se je dom mogao da podigne pod krov. Podignućem doma uklonile se glavni nedostatak, koji je do sada kočio društveni rad, jer će se na taj način dobiti i dvorana za vežbanje kao i sve potrebne nuzprostorije, bez kojih se rad Sokolskog društva ne može pravilno razvijati. Nova uprava — za godinu 1934 — imaće glavnu zadaću da dom dovrši.

Društvena uprava na čelu s bratom starešinom dr. Milanom Forenhaberom, tajnikom Ličanom Vjekoslavom, blagajnikom Šušteršićem Jankom i prosvetarom Matijom Briškim te načelnikom Stjepanom Petranovićem — ostala je u glavnom ista kao i prošle godine, osim što su nekolicu članova odbora, koji su otišli zamenjeni novima; tako da su pored nove načelnice Anke Petranović u odboru brat ing. Jelovica Roman, ing. Francišević Stjepan, Šušteršić Janko i Tončić Stjepan.

U poslednje vreme osobito je živo delovanje pokazala društvena smučarska sekcija. Članovi sekcije sudelovali su u natecanjima, što su držana 21 januara u Delnicama za prvenstvo Zagrebačkog zim.-sportskog saveza, dne 28 jan. u Mrkoplju za prvenstvo Savske banovine, 2 februara u Planici za državno prvenstvo i konačno 4 februara na Sljemenu za prvenstvo Međvednice, te su na svim tim natecanjima polučili vrlo lepe rezultate.

Zadovoljni, videvši lepe uspehe naših vrednih i poštovanih članova smučarske sekcije, smatramo svojom ugodnom dužnošću, da im ovim putem najlepše zahvalimo kao i njihovom vrednom i agilnom vodi bratu ing. Aleksandru Klaiću sa željom, da njihovi uspehi posluže na čast Sokolstva i Otadžbine.

MALINSKA. — Dne 3 februara priredilo je naše Sokolsko društvo zajedno s mesnim društvom Crvenog krsta zajedničku zabavu u korist mesnih siromaha. Zabava je vrlo lepo uspešla i postigla krasan moralni i materijalni uspeh.

Zabavu je otvorio br. prosvetar M. Radić ocrtavši plemenito poslanstvo Crvenog krsta i nastojanje našega Sokola, da to poslanstvo pomogne proširujući tako svoj rad i na dobrotno polje.

Pod sigurnim i vrsnim ravnanjem br. I. Nikolića, gudalački zbor otviraio je skladno dve muzičke kompozicije, a pevački zbor otpjevao je dve pesme. Br. Z. Tičić i M. Nikolić otpievali su s uspehom uz gitaru svaki svoj kuplet, izazvav veselo raspoloženje. Devojčica M. Skarpa deklamovala je lepo pesmu »Crveni križari«. Atrakcija večeri bio je šaljivi igrokaz, majstorski izveden po diletantima »Sokola«. — Oni su i ovaj put odlično odigrali svoje uloge, a na čelu im s. N. Dapčić (iz Omišlja) i br. M. Sučić. Zadnja točka programa bila je živa slika, koju su vrlo efektno prikazale devojčice u belini, s crvenim krstom na glavi.

Nato se razvila slobodna i ugodna zabava.

Dne 4 februara proslavio je naš Soko na svečan način Štrosmajerov dan.

Svečanost je započeta s državnim himnom pod većim ravnanjem br. I. Nikolića. Prosvetar br. M. Radić održao je predavanje o životu, radu i značenju velikana J. J. Štrosmajera. — Male Sokolice T. Lancrat i N. Bolmarčić deklamovale su s puno čuvstva pesme T. Bonjola i K. Miletića Uspomeni velikog Jugoslovena J. J. Štrosmajera.

Učesnici i zabave i svečane akademije odneli su i o jednoj i o drugoj ugodne dojmove. — M. R.

OTOČAC. — Godišnja skupština održana je 14 januara o. g. Pošto su s odobravanjem saslušani izveštaji pojedinih funkcionera i staroj upravi jednoglasno dana razrešnica, izabran je akklamacijom novi upravni odbor u koji su uglavnom ušla braća iz prošlogodišnje uprave.

Nova uprava sastavljena je ovako: br. dr. D. Branković, starešina; E. Štefan, zam. starešine i prosvetar; S. Zegarac, tajnik; M. Kangra blagajnik; S. Dimović, knjižničar; N. Troha, gospodar; sestre N. Kangrga, načelnica i A. Marijan, zam. načelnice i br. I. Sladović i S. Dimović, zamenici načelnika. Odbor je popunjen određenim brojem članova.

OTOČAC. — Svetosavska zabava održana je 27 januara. Prosvetar društva održao je predavanje o Sv. Savi i prikazao važnost njegova rada za politički razvitak i kulturni napredak srpskog dela jugoslovenskog naroda. Mešoviti pevački zbor pod ravnanjem br. J. Gruđena otpjevao je državnu i svetosavsku himnu, muški i ženski naraštaj i deca nastupili su s pet vrlo dobro uvežbanih tačaka, a studentski kvartet iz Zagreba, koji je svirao i za igranku, izveo je dve koncertne tačke. Priredba je odlično uspešla u moralnom i materijalnom pogledu.

OTOČAC. — Sokolska sela, Prosvetni odbor u sporazumu s upravnim i tehničkim odborom odlučio je, da se ove godine u celosti izvrši prosvetni program za 1934. U tu svrhu održana su 14 i 21 januara dva sela s igrankom na kojima je u nevezanom bratskom razgovoru i sporazumevanju raspravljano o priredbama, koje će društvo izvesti radi širenja sokolske ideje i jačanja sokolske svesti svojih članova.

OTOČAC. — Štrosmajerova proslava održana je 4 februara, u 4 časa po podne, u općinskoj dvorani. Tajnik prosvetnog odbora br. N. Jurijčuk održao je predavanje o velikom jugoslovenskom vladici, a dve naraštajke recitovale su prigodne pesme o Štrosmajeru. Posle proslave održano je intimno sokolsko selo.

RAB. — Na otoku Rabu u godini 1933, nakon uspelog javnog nastupa Sokolskog društva Rab u selu Barbatu na Rabu, udaren je temelj osnutku sokolske čete. Odmah nakon nastupa na zborovanju izabran je akcioni odbor. Sokolska župa Sušak-Rijeka odobrila je osnivanje Sokolske čete u Barbatu na Rabu, pa je radi njenog osnutka održana glavna skupština dana 28 jan. o. g. — Na skupštinu u Barbat stigla je uprava i brojno članstvo Sokolskog društva iz Raba. Skupština je održana u školskoj zgradi. Prvi je govorio mesni učitelj br. Kalauz Tomislav pozdravivši sve prisutne, a zatim je govorio zamenik starešine iz Raba Bakota Josip. Iza toga izabran je upravni i nadzorni odbor Sokolske čete. Starešinom izabran je Kordić Anton, zamenikom Kordić Andeljko, za tajnika Kaštelan Bare, za blagajnika Kordić Franjo, načelnik je seljak Pičuljan Ante, a njegov zamenik seljak Mikinić Stjepan, koji su u vojsci vežbali sokolske vežbe, načelnica je učiteljica Žic Slava, a prosvetar učitelj Kalauz. Sokolska četa broji 46 članova seljaka, a 45 seoskog naraštaja od 12 do 18 godina. Nabav-

Ijen je već kozlić za vezbu, tri železne kugle za bacanje, štapovi za vezbe i sprava za skok. Tako je Sokolska četa na otoku Rabu započela svojim radom, marom društvenog načelnika u Rabu br. Bačića, a rad je omogućen izveštajnim seoskim momcima, koji su vezbali sokolske vezbe u vojsci, i koji će ove vezbe najbolje preneti na svoje mlade, seoski sokolski naraštaj. Sa Sokolicama vezbače učiteljica Zic, koja je polazila tehnički tečaj u Zagrebu, a prosvetnim radom rukovodiće učitelj Kalauz, koji je polazio prosvetni tečaj u Sušaku. Za selom Barbatom u sokolskom radu neće zaostati ni ostala sela na otoku Rabu, nastavi li sokolska matica na Rabu, Sokolsko društvo Rab, svojim radom u svim selima na našem otoku.

VRATA. — Sokolsko društvo Vrata priredilo je dne 4 februara o. g. u prostorijama osnov. škole svečanu akademiju u slavu velikog biskupa Štrossmajera. S tom slavlom bijaše spojena i proslava Sv. Save.

Kao prvu tačku akademije otpelovao je mešoviti zbor podmlatka i naraštaja »Sokolski pozdrav«, nakon čega je usledila himna Sv. Savi, koju su mladi Sokolici skladno i lepo otpeli. Druga tačka programa bila je dečji igrokaz »Slava Štrossmajeru«, koji su Sokolici izveli dobro i s elanom. Treća tačka bila je deklamacija »Rastko«. Osobito uspešno tačka beše izvedba igrokaza »Kugina kuća«. Mladi glumci odigrali su svoje uloge s velikim razumevanjem tako, da je komad nada sve uspeo. Kako su izvođači bili odeveni u narodnim nošnjama to se postiglo uz sam uspeh komada, da se pobudi i interes za tu našu lepu narodnu nošnju.

Akademiju je završio veoma lepm i patriotskim govorom brat prosvetar. Akademija je bila vanredno dobro posvećena, te je uz materijalni imala upravo zameran i moralni uspeh.

Župa Šibenik - Zadar

BIOGRAD N/M. — Svetosavska proslava. Dan Sv. Save i ovo je društvo proslavilo na svečan način.

Navečer je u društvenom domu održano prigodno predavanje i recitovano također nekoliko prigodnih deklamacija. Predavanje je održao brat Jović, koji je prisutnima na vrlo lep i jednostavan način prikazao lik Sv. Save. Prisutno je bilo 70 članova i 20 nečlanova, kao i veći broj naraštaja i dece.

BIOGRAD N/M. — Štrossmajerova proslava. 4 februara obleženo rođenje J. J. Štrossmajera proslavilo je ovo društvo na sledeći način:

U 7 sati naveče održao je brat Šundov u Sokolskom domu predavanje o životu i radu velikog biskupa, podvlačeći naročito njegovu ulogu na stvaranju Jugoslavije. Posle predavanja sledilo je deklamovanje nekoliko prigodnih pesama. Prisutno je bilo 65 članova, te nekoliko nečlanova i oveci broj naraštajaca i dece.

BIOGRAD N/M. — Sokolski ples. 3 februara 1934 priredilo je ovo društvo uobičajeni godišnji »Sokolski ples«. Ples je uspeo koli u moralnom tili i u materijalnom pogledu.

KISTANJE. — Sokolsko društvo u Kistanjama održalo je dana 28 januara 1934 god. redovitu godišnju skupštinu. Starešina br. Budimir otvorio je skupštinu setivši se najpre Nj. Vel. Kralja i Nj. Vis. Prestolonaslednika Petra. Nato je pevan brzojavni pozdrav Nj. Vis. Prestolonasledniku Petru i banu Prim. ban. br. dru. Jablanoviću.

Nakon toga prešlo se na dnevni red, te su primljeni svi izveštaji. Iz pojedinih izveštaja vidi se, da se ovo društvo lepo razvija i da napreduje iz godine u godinu. Starešina je saopćio članstvu, da će kroz kratko vreme biti sokolski dom dovršen.

Društvo je po svojim predstavnicima i sa svojim četama sudelovalo na svim važnijim priredbama. Iza podeljenja razrešnice starom odboru, izabrana je sa velikim oduševljenjem sledeća uprava: starešina Budimir Milan, prvi potstarešina Dubačić, drugi potstarešina Malešević Slave, tajnik Travizi Spasoje, blagajnik Mandić Sako, načelnik Korolija Vlade, načelnica Lalić Ljeposava, prosvetar dr. Jovan Dučić, zam. načelnika Dubačić Đuro, referent za čete Cvjetković Đorđe. Odbornici: Franotović Frano, dr. Vuk Vu-

jasinović, Malešević Tode, Kresović Gojko, Živković Božo. Zam. odbornika: Opačić O. Niko, Bilandžija Frano, Vujašinović Simo, Lalić Spiro, Ivanković Sime. Revizori: Tišma Petar, Vujašinović Niko, Bulić Petar. Zam. revizora: Trbojević Josi, Soljan Dalibor. Časni sud: Janković Nikola, dr. Vuk Vujašinović, Franotović Frano, Vujašinović Niko, Korolija Dušan. Zam. časnog suda: Travizi Spasoje, Malešević Slave. Delegati za župsku skupštinu: Malešević Slave, zam. deleg. žup. Dubačić Niko.

Po izboru uprave zahvalio se starešina u ime svoje i čitave uprave na iskazanom poverenju, te je zaključio skupštinu uz pevanje »Oj Slavenu« i drugim nacionalnim pesmama.

KULA ATLAGIĆA. — Naša Sokolska četa održala je dne 21 januara o. g. svoju glavnu godišnju skupštinu u dvorani osnovne škole. Skupštini su prisustvovali kao delegati matičnog društva Benkovač braća: M. Jojić, Đurđević, S. Kulušić.

Starešina čete br. J. Sanković otvorio je skupštinu i pozdravio delegate. Nakon toga prešlo se na dnevni red. Najpre je pročitana poslanica Saveza, a potom su pojedini funkcioneri izneli svoje izveštaje. Iza toga sledio je izbor nove uprave, u koju su jednoglasno birana sledeća braća: starešina Magud Jerić Božidar, zam. starešine Vojvodić Jovan, tajnik Stegnjačić Vlade, blagajnik Vubetić Todor, načelnik Vojvodić Momir, zam. načelnika Stegnjačić Đuro, prosvetar Ilijašenko Grigorije, učitelj; odbornici: Cupać Sava i Babić Pavao, revizori: Sanković Ilija i Alabanja Stevan.

Posle iscrpljenog dnevnog reda braća delegati održali su prigodne govore.

Skupština je zaključena Sokolskim pozdravom Nj. Vis. Prestolonasledniku Petru i Jugoslaviji.

Župa Tuzla

LUKAVAC. — 4 februara 1934 održana je glavna godišnja skupština našeg društva.

Izaslanik bratske Sokolske župe Tuzla bio je član župskog odbora brat dr. Vojta Vasiljević, lekar iz Tuzle.

Brat Ivo Mervar, starešina našeg društva, otvorio je skupštinu i u svom kratkom govoru izneo nastojanje uprave društva, da se u radu što više postigne, traži od braće i sestara, da obrate pažnju izveštajima, te da eventualnim nedostacima prigovore i iznesu svoje primedbe. Posle toga poziva prisutne da se sete i pozdrave Nj. Vel. Kralja i starešine Nj. Vis. Prestolonaslednika Petra, što skupština oduševljeno prihvata. Nato je pročitana sa-vezna poslanica.

Posle toga prelazi se na izveštaje društvenih funkcionera, te blagajnik br. Kirsek Dragutin iznosi poslovanje u 1933 godini iz čega se vidi, da je poslovanje blagajne bilo vrlo dobro, i da je blagajna u toku cele godine bila aktivna.

Tajnički izveštaj podnosi brat O. Tufekčić umesto tajnika brata Drolca Stanka, koji je bolestan. Iz izveštaja se vidi, da je otpravljanje administrativnih poslova bilo uzorno, na sve se dopise odmah odgovaralo, sednice uprave redovno su se držale, te je rad napredovao i potpuno zadovoljio.

Izveštaj o prosvetnom radu podneo je brat Radeljkić Dragan, prosvetar društva, te se vidi da je društvo u minuljoj godini učinilo veliki napredak u ovoj grani sokolskog rada.

Tako je održano 84 govora pred vrtom, 6 predavanja, 4 akademije, 2 proslave, 2 idejne škole, 2 dečja sela, 1 dečje Nikolinsko selo, 1 debatno veče, 1 roditeljski sastanak i 1 svečana sednica. Osećaj za štednju naraštaja i dece kao i rad socijalnog oteka prevazišli su sva očekivanja i njihov napredak treba potpomagati. Naš tamburaški zbor je dobro uznapredovao. Osnovan je muški zbor, a pozorišna sekcija je otpočela s radom. Pored toga pretplaćeni smo na toliki broj sokolskih listova da svaki pripadnik našeg društva dobija Sokolski glasnik odnosno Sokolici ili Našu radost, a za 1934 godinu pretplaćeni smo na 43 primerka Sokolske proslave. Ujedno smo pretplaćeni na mnoge časopise i dnevne listove, koje pripadnici društva čitaju u dobro organizovanoj čitaonici.

Zatim načelnik brat Osman Tufekčić podnosi izveštaj načelnštva iz kojeg se vidi vrlo dobar rad u prošloj godini. Vezbe su se redovno održavale u sokolani i na letnjem vežbalištu i postignut je potpuno zadovoljavajući % u pohađanju vežbi. U toku godine položili su ispit za prednjačke pomoćnike 4 brata i 1 sestra, ali se još uvek oseća nedostatak stručnih lica za vodstvo kategorija. U Lukavcu smo održali okružnu javnu vezbu sa potpunim uspehom, a učestvovali smo na svima javnim časovima okolnih društava, kao i na župskom sletu u Tuzli i pokrajinskom sletu u Ljubljani. Pored toga održan je u Lukavcu okružni prednjački tečaj I okruga. Osim toga tečaja naša su braća učestvovala na župskom prednjačkom tečaju, na tečaju za proste vezbe kao i na tečaju za bolje vežbače. Na župskom sletu u Tuzli istupili smo sa posebnom vežbom na konju i dve grede sa m. i ž. deom.

Posle izveštaja načelnika podnosi izveštaj matičar brat Kirsek Dragutin iz čijeg se izveštaja vidi slabi porast svih kategorija.

Iz izveštaja domaćina doma brata Čehajića Safeta vidi se detaljno stanje društvenog inventara, kojemu je imenovan brat poklanjao važnu pažnju.

Brat Janković Aleksandar podnosi izveštaj ispred nadzornog odbora po kome je poslovanje u godini 1933 bilo sasvim dobro, a knjige su u potpunom redu vodene.

Nacrt budžeta za 1934 godinu, koji podnosi blagajnik Kirsek Dragutin skupština jednoglasno prima.

Skupština društva primila je sve izveštaje jednoglasno, a izvestioce aklamovala burnim pljeskanjem, posle čega je data razrešnica starom odboru i biran novi gotovo nepromenjeni odbor sa starešinom bratom Ivom Mervarom na čelu.

RAZNJEVO. — 14 januara o. g. održana je glavna godišnja skupština čete, koju je otvorio brat Velimir Panić.

Docnije, nakon izveštaja pojedinih funkcionera, skupština je dala staroj upravi razrešnicu i prešlo se na izbor nove uprave. Pre izbora nove uprave uzeo je reč br. M. Đukić, koji je detaljno rastumačio pravila za izbor, kao i značaj godišnje skupštine, što su svi članovi s oduševljenjem prihvatili. Posle se prešlo na izbor nove uprave, koja je izabrana kako sledi: starešina: Panić Velimir, zam. starešine: Simićkić Pantelija, tajnik: Popović Danka, blagajnik: Lukić Radivoje, načelnik: Đukić Milan, zam. nač. Kisić Branko, revizori: Pojić Novak i Vido- vić Gojko. Knjižničar: Lukić Đorđe.

Posle izbora prešlo se na upisivanje novih članova, gde se upisalo 15

novih članova. Nakon upisivanja, starešina je zaključio skupštinu i zahvalio se na poverenju i preporučujući svima, da se svi neumorno prihvate sokolskog rada.

SREBRENICA. — U nedelju 21 januara 1934 god. održana je glavna skupština Sokolskog društva u Srebrenici.

Skupštinu je otvorio brat starešina Sević, koji je uz burne ovacije pozdravio Nj. Vel. Kralja i starešinu Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije. Nj. Kr. Vis. Prestolonaslednika Petra.

Skupštini su podnešeni izveštaji o radu društva u prošloj godini, koji su jednoglasno primljeni.

Izabrana je nova uprava. Za starešinu izabran je brat Skvorc Stjepan.

Nova uprava uzela je za glavni cilj gradnju Sokolskog doma u Srebrenici.

Župa Varaždin

LUDBREG. — Dne 2 februara održalo je Sokolsko društvo Ludbreg svoju glavnu godišnju skupštinu.

Skupštinu je otvorio starešina br. Hild Milan. Pozdravio je prisutne članove, te župskog izaslanika br. Vladimira Deduša. — Potom su dali svoje izveštaje redom tajnik, blagajnik, načelnik, prosvetar, gospodar, te predsednik pozorišne sekcije. Iz svih izveštaja se vidi, da je rad društva bio vrlo plodan, te da je u svakom pogledu uznapredovao prema prošloj godini. Skupština je primila sve izveštaje, te dala razrešnicu dotadašnjem odboru.

U novu upravu izabrani su aklamacijom sledeća lica: starešina Perić dr. Milan, zamenici starešine Kerster Zvonko i Kovačević Mića, tajnik Krsnik Dragutin, blagajnik Županić Olga, načelnik Kancijan Stjepan, zamenik načelnika Šambarek Feliks, načelnica Madarić Stefica, zam. načelnice Županić Olga, prosvetar Šošarić Mirko, starišćar Tomica Stjepan, gospodar Samodi Vlado. Odbornici: Madarić Viktor, Havačić Dragutin, Dolovski Josip, Kemec Đuro, Miškulin Nikola, Fizić Viktor, Fiket Franjo, Šleringer Jakob i Apler Rudolf.

ŽBELAVA-KUĆAN. — Dana 4 februara održana je glavna skupština čete. — Prosvetar brat Novak pozdravio je prisutne i ujedno spomenuo značaj 4 februara kao dan rođenja velikog Jugoslavena Josipa Jurja Štrossmajera. Sestra Novak Dragica, pročitala je izveštaje funkcionera, kao i saveznu poslanicu. Potom je birana sledeća nova uprava: starešina Andrija Peršić, železničar; zamenik Težak Ivan, poljodelac; načelnik i prosvetar Novak Josip, učitelj; tajnik Novak Dragica, učiteljica; blagajnik Poljanec Đuro, poljodelac; kao i odbornici.

Nakon jednoglasnog izbora uprave prisutne je pozdravio izaslanik župe i društva brat Pongračić, uz želju da slogom i požrtvovnošću ustraje četa u svom radu.

Župa Vel. Bečkerek

TOMASEVAC. — Dana 9 januara t. g. ovo društvo obavilo je svoje godišnje izbore, na kojima je bila izabrana uprava u sledećem sastavu: starešina Zupan Joško; zamenik Turin Anton; prosvetar Fetisov Fedor; tajnik Alferov Đorđe; načelnik Alferov Aleksandar. Zamenici: Dimitrijević Vojislav i Latić Đura. Načelnica Maksand Katica; zamenica Maksimov Agnita; blagajnik Berkov Aca. Za članove uprave: Stojadinov Milan, Mišić Arsa, Anović Vasa, Fijaš Mirko i Cvejin Milan. Za zamenike: Radulj Lazar, Kukulj Pero, Berić Stevan, Jovanov Radoslav i Stajić Ivan. Za revizore računara: Vladislavjević Ziva, Odadžija Veljko i Grujin Lazar. Za zamenike: Petruc Stevan i Šutica Đura. I sud časti: Zupan Joško, Vladislavjević Ziva i Turin Anton.

Izborama prisustvovao je župski izaslanik brat Milovanović Svetomir, sreski školski nadzornik sreza kovačkog.

Župa Zagreb

PAKRAC. — Sokolsko društvo Pakrac, povodom godišnjice rođenja biskupa Štrossmajera, priredilo je 4 februara u 4 sata posle podne u prostorijama Sokolskog doma čajanku, na kojoj je održala predavanje o životu i radu velikog vladike sestra Lj. Bakračeva, koja je prikazala veze Štrossmajera sa visokim misliocima ostalih slavenskih naroda. — Ostali program sastojao se iz jedne recitacije i prikazao slike »Sveti Sava i Štrossmajer«. Posle se razvila igranka uz pratnju sokolskog orkestra.

SRPSKA KAPELA. — Na dan 27 januara održalo je naše društvo svoju drugu akademiju sa sledećim programom: 1) Uvodna reč o Sokolstvu — govorio starešina brat Dimitrije Glumbić; 2) Saljiva igra »Šaran« — izveli članovi; 3) »Hrvat Ivo, Srb Jovo« — slikovito izvela muška deca; 4) Proste vezbe — izvodila muška deca; 5) Vezbe s obručima — izvodila ženska deca uz pesmu; 6) Sest piramida — izvodili članovi.

Najbolje tambure

te majstorske gitare i mandoline uz jamstvo preporuča čuvena rukotvornica tambura

STJEPAN M. GILG

SISAK br. 36 — Jugoslavija

Nabavite novi ilustrovani cijenik tambura, kojeg svakome na zahtev šaljem badava. Odlikovan sa 3 zlatne kolajne diplome.

37-1

Nove sokolske knjige

U našoj nakladi izašle su sledeće nove sokolske knjige:

Boko Jos.:

Pripovetke za sokolsku decu i naraštaj (sa slikama). — Cena 8 Din

Milčinski Fran:

Junaštvo, priča sa slikama — srpskohrvatski. — Cena 5 Din

Hébert G. - Trček:

Sport zoper telesno vzgojo. — Cena 10 Din

Sajovic - Trček:

Priprave za vaditeljske izpite (sa slikama). — Cena 18 Din

Schmidt - Pichler:

Fiziologija telesnog vežbanja (sa slikama). — Cena 35 Din

Šulce:

Sokolski sustav telovežbe, drugo izdanje. — Cena 55 Din

U štampi: Dr. Vaniček - Drenik: Baton i boks

Jugoslavenska Sokolska Matica

LJUBLJANA, NARODNI DOM

Telefon 25-43 • Račun poštanske štedionice Ljubljana 13.831

Vse tiskovine za sokolska društva, potrebne knjige za sokolske knjižnice, vabila, letake, lepake za sokolske priredbe Vam izdela Učiteljska tiskarna. Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige, časopise, revije, vizitke, bloke, račune, jedilne liste, posmrtnice in mladinske liste. Ilustrira knjige v eno- i in večbarvnem tisku. / Lastna tvornica šolskih zvezkov. Knjigoveznica. Oddelek za učila z veliko zalogo slik naših velmož

**KNJIGARNA
V LJUBLJANI
PODRUŽNICA
V MARIBORU**
Tyrševa ulica šte. 44

**UČITELJSKA
TISKARNA**

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA 6

Širite sokolsku štampu: »Sokolski glasnik«, »Soko«, »Sokolici« i »Našu radost«!

KLISJE
vseh vrst no-
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najbolje

KLITARNA ST-DEU
LJUBLJANA DALMATINOVA 15